

T Agro Turantai

INFORMACIJA
REKLAMA
RENGINIAI

2017, VASARA

Pagrindinė
numerio tema
AGROVIZIJA 2017

Tiražas virš 100 tūkst. egz.

Platinamas nemokamai

Jūsų darbinė mašina!

VALTRA

Patikima vakarietiška technika!

MERLO

TELESKOPINIAI KRAUTUVAI ŽEMĖS ŪKIUI

ELHO

PAŠARŲ RUOŠIMO TECHNIKA

GRÉGOIRE BESSON

PLŪGAI, DISKINĖS AKĖČIOS

BERTHOUD

PAKABINAMI, PRIKABINAMI IR SAVEIGIAI PURKŠTUVAI

suomiškos grūdų džioviklos ir biokrosnys

UAB „Rovaltra“
Kalvarijų g. 125–602, LT 08221 Vilnius
Tel. +370 687 40042
El. paštas rovaltra@rovaltra.lt
 www.facebook.com/Rovaltra
www.rovaltra.lt

Vienintelis atstovas Lietuvoje

Specializuota reklamos agentūra **maksimaliam Jūsų reklamos efektyvumui!**

- Firminio stiliaus kūrimas;
- Prekės ženklo kūrimas;
- Pardavimų skatinimo kampanijų kūrimas;
- Katalogų, skrajučių, pakuočių, reklaminių leidinių dizainas, maketavimas, visiškas parengimas spaudai;
- Optimalaus marketingo biudžeto paskirstymo plano parengimas;
- Tekstų kūrimas;
- Reklamų, skelbimų, straipsnių talpinimas, palankiomis sąlygomis, nacionalinėje bei regioninėje spaudoje;
- Reklaminių skydelių (banerių) kūrimas;
- Facebook administravimas;
- Fotopaslaugos;
- Filmavimo paslaugos;
- Vaizdo klipų kūrimas;
- Renginių organizavimas;
- Pagalba ruošiantis parodoms.

**Agro
Medijos**

Daugiau informacijos:
tel. 8 682 41601,
el. paštu vilma@agromedijos.lt
arba

birželio mėn. 28–30 d.
parodoje „**Agrovizija 2017**“,
kurioje Jūsų lauksime.

Agro Turtai

2017 vasara

Ketvirtinis
reklaminiis-informacinis
leidinys

ISSN 2538-6905

Leidėjas – UAB „Agromedijos“

Įmonės kodas 304411660

PVM mokėtojo kodas

LT100010567919

Registracijos adresas:

Gedimino g. 15–2, LT–44149 Kaunas

Buveinės adresas:

Neries kr. 16–439, LT–48402 Kaunas

Ats. sąskaita

LT394010051003731769

AB DNB bankas

www.agromedijos.lt

Susisiekiite:

Reklamos klausimais tel. 8 682 41601

El. paštas vilma@agromedijos.lt

Pageidavimai, pasiūlymai

El. paštas agro@agromedijos.lt

Kyžiažodžio atsakymai

El. paštas atsakymai@agromedijos.lt

Informacija apie renginius

El. paštas rolandas@agromedijos.lt

 Pamėkite mus facebook'e
AgroTurtai

Spausdino

UAB „Lietuvos ryto“ spaustuvė

Gedimino pr. 12a, LT–01103

Formatas 210x297 mm

Užsakymas Nr. SM-0000016198

Tiražas 117 500 egz.

Platinamas nemokamai.

Viršelyje – parodos „Agrovizija 2017“
organizacinio komiteto nariai:

Jonas Talmantas LŪS pirmininkas;

Dr. **Irena Deveikytė** LAMMC Žemdirbystės
instituto mokslininkė; Prof. habil. dr.

Zenonas Dabkevičius LAMMC direktorius;

Aušra Beniulienė LAAA direktorė;

Oridijus Čaplikas

„Syngenta Polska Sp. z o.o.“ atstovybės vadovas;

Dr. **Gintaras Brazauskas**

LAMMC Žemdirbystės instituto direktorius;

Dr. **Roma Semaškienė** LAMMC

Žemdirbystės instituto direktoriaus pavaduotoja
eksperimentinei plėtrai, Augalų patologijos
ir apsaugos skyriaus vedėja.

Vilmos Sebeikaitės nuotrauka

RAPOOL hibridinių rapsų selekcija – visuomet žingsniu priekyje!

SĖKMINGAI UŽSIREKOMENDAVUSIOS OFICIALIUOSE BANDYMUOSE BEI ŪKININKŲ LAUKUOSE.

„RAPOOL“ tradicinės hibridinės veislės:

KUGA 2017 m. NAUJIENA!

ATORA 2017 m. NAUJIENA!

EINSTEIN 2017 m. NAUJIENA!

TAIFUN 2017 m. NAUJIENA!

„CLEARFIELD®“ sistemos hibridinės veislės:

DUPLEX CL 2017 m. NAUJIENA!

PHOENIX CL 2017 m. NAUJIENA!

TRUST CL 2017 m. NAUJIENA!

RAPOOL atstovai: (LT) +370 626 15816, +370 655 76 015, +370 605 80 280;
(LV) +371 260 08 108; (EE) +372 583 79 304.

KEISKIME SAVO POŽIŪRĮ

TAI KAS AUGA PO
ŽEME NE MAŽIAU
SVARBU UŽ TAI,
KĄ MATOME ANT
ŽEMĖS...

Naujas beicas - galingos šaknys,
patikima daigų apsauga nuo ligų,
stiprus augalas.

 Vibrance[®] Duo

syngenta.

„Ūkių aprūpinimas pašarais bei premiksais vykta nenutrūkstamai kiaurą parą“, – pasakoja T. Barštys.

Kokybiški pašarai – gyvulininkystės sektoriaus pagrindas

Remigijus POŠKUS

Gyvulininkystės verslo pelningumas didžiaja dalimi priklauso nuo ūkyje naudojamų pašarų saugos bei kokybės. Ir nėra abejonės, jog gyvulių sveikatos būklę, produktyvumą bei produkcijos kokybę lemia pašarai. Todėl jie privalo atitikti visus gyvulių fiziologinius poreikius sėkmingai augti bei vystytis.

Tai, kaip gyvulių augintojams gauti didžiausią ūkinę naudą mažiausiomis ekonominėmis sąnaudomis, šiandien puikiai žino ilgametę darbo patirtį turinti didžiausia Baltijos šalyse kombinuotųjų pašarų ir premiksų gamintoja AB „Kauno Grūdai“. Mat šioje bendrovėje per mėnesį pagaminama per 20 tūkst. t pašarų ir 500 t premiksų.

„Tiek Lietuvos, tiek eksporto klientų ūkių aprūpinimas pašarais bei premiksais turi vykti nenutrūkstamai ir operatyviai, todėl gamybos procesas vyksta keturiomis pamainomis, tiek dieną, tiek naktį – septynias paras per savaitę“, – teigia įmonių grupės „KG Group“ valdybos pirmininkas Tautvydas Barštys.

Kombinuotųjų pašarų gamybos kokybei užtikrinti bendrovė „Kauno Grūdai“ yra įsigijusi pažangią granuliavimo liniją su ekspanderiu, tad pašarai apdorojami aukštame slėgyje ir momentinėje aukštoje temperatūroje. Taip sunaikinamos kenksmingos patogeninės bakterijos bei pelėsiniai grybai, pagerėja

pašarų pasisavinimas, pašarai nedulka ir nesisluoksniuoja, o papildžius skystaisiais komponentais išlieka birūs.

Gera žaliava – geras gaminys

„Produkto kokybę nulemia žaliavos, iš kurių jis gaminamas“, – neabejodamas teigia AB „Kauno Grūdai“ technologas-receptūrininkas, vyriausiasis veterinarijos gydytojas dr. Zydrūnas Totilas.

Pasak pašnekovo, žaliavos šioje įmonėje gaunamos iš tarptautiniu mastu pripažintų tiekėjų, tokių kaip „Adisseo“, „Evonik“ bei kitų.

„Iš viso turime 200 patikimų žaliavų tiekėjų, su kuriais nuolat dirba įmonės Žaliavų prekybos skyrius. Šis skyrius – tai specialistų ir technologų komanda, kurios dėka „Kauno Grūdai“ įsigija tik kokybiškas žaliavas už geriausią kainą. Pirkdami didžiulius jų kiekius turime kompetencijos nupirkti gerą produktą tinkamu laiku bei sėkmingai suvaldomo rizikas. Dažnas smulkesnis gamintojas, neišvystęs masto ekonomikos, to padaryti nepajėgus“, – neabejoja Ž. Totilas.

AB „Kauno Grūdai“ žaliavų tiekimas prasideda tik įsitikinus, kad siūlomas produktas atitinka deklaruojamus parametrus. Jo kokybę tikrinama dar kelis kartus. Iš trečiųjų, ne Europos Sąjungos, šalių įvežamas žaliavas taip pat kontroliuoja ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

„KG Group“ įmonių grupė iš kitų gamintojų išsiskiria tuo, kad savo užsakovams siūlo produkciją, kurią pirmiausiai išbando pati: apie 85 proc. produkcijos sudaro lesalai „Kauno Grūdų“ įmonių grupės paukštynuose auginamiems broileriams bei vištoms (15–16 tūkst. t per mėnesį).

„Technologo užduotis sukurti produkto receptūrą atsižvelgiant ne tik į įsigytų žaliavų kokybinius rodiklius, bet ir jų kainas, kad didžiausia nauda būtų gaunama mažiausiomis sąnaudomis. Dažnas galvijininkystės ūkis Lietuvoje pašarus gamina pats. Šiems ūkiams labai svarbu sukurti tinkamus vitamininius mineralinius papildus ar koncentratų (premiksus), kurie naudojami kaip pašarų priedai. Tokiais atvejais reikalingos technologinės žinios. Mat premikso dalis turi būti sudaryta iš efektyviausiai veikiančių komponentų atsižvelgiant į ūkyje naudojamų pašarų kokybę, siekiant šią kokybę pagerinti. Tokiomis mūsų technologų paslaugomis naudojasi per keli šimtai ūkių Lietuvoje, Europos, Azijos bei Afrikos šalyse. Aukščiausios kokybės žaliavos, įsigytos palankiausiomis kainomis, ilgametę patirtį turinčių technologų sudarytos pašarų bei vitamininių mineralinių papildų receptūros, pažangi gamybos technologija yra garantija, kad bet kuris „Kauno Grūdų“ produktas yra ekonomiškai patrauklesnis ir vertingesnis, nei panašūs rinkoje esantys produktai“, – neabejoja Ž. Totilas.

Atsekamumo grandinę garantuoja profesionalai

„Mūsų kokybės padalinys yra lyg savotiška įmonės kokybės sargyba“, – pasakoja AB „Kauno Grūdai“ kombinuotųjų pašarų cecho laboratorijos vedėja Skirmantė Tumienė.

Pašnekovės aiškinimu, šiame padalinyje patikrinama visų į „Kauno grūdus“ atkeliujančių žaliavų kokybė. Atliekami tyrimai, kurių reikalaujama pagal pašarų gamybos reglamentą ir susitarimą su tiekėjais. „Pagrindinius maistingumo parametrus (baltymų, riebalų, ląstelienos) nustatome *ekspres* metodu šiuolaikišku infraraudonųjų spindulių aparatu. Taip pat palaikome tiesioginį ryšį su Prancūzijoje įsikūrusia „Adisseo“ laboratorija, kuri labai operatyviai atlieka aminorūgščių kiekio bei energetinės vertės tyrimus. Taip pat bendradarbiaujame su Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto laboratorijomis bei nepriklausoma laboratorija „Labtarna“.

„Kauno Grūdų“ bendrovė dirba laikydamasi aukščiausių kokybinių maisto saugos vadybos ISO 22000 reikalavimų,

užtikrinančių produktų kokybės atsekamumą bet kuriame jo kelionės nuo lauko iki stalo etape, kol produktas bus galutinai suvartotas“, – teigia S. Tumienė, pastebėdama, kad jos vadovaujama laboratorija yra nuolat audituojama, taip kaip įmonė audituoja savo tiekėjus. Šių patikrinimų rezultatai leidžia pratęsti turimų kokybės sertifikatų galiojimą bei gauti naujus sertifikatus, tokius kaip GMP+ sertifikatas, kuris suteikia teisę supirktas žaliavas tiekti kitiems gamintojams.

Ne tik produktai, bet ir konsultacijos

Didžiąją dalį „Kauno Grūdų“ produkcijos sudaro lesalai viščiukams broileriams, kurie yra itin jautrūs lesalo kokybei. „Galime drąsiai teigti, kad visa „Kauno Grūdų“ produkcija gaminama tik iš labai aukštos kokybės žaliavų“, – neabejodamas teigia šios įmonės Galvijininkystės skyriaus vadovas Rytas Kretavičius.

JO teigimu, konkuruodama rinkoje įmonė neina besąlygiško produkcijos piginimo keliu.

„Dauguma mūsų užsakovų yra pasiekę labai aukštą gamybos lygį: laiko

1500–2000 karvių, kurių primilžiai siekia 10 000 kg pieno ir daugiau. Naudoti abejotinos kokybės pašarų priedus tokiuose ūkiuose būtų neatleistinai neatsakinga. Mūsų įmonės šėrimo konsultantai, remdamiesi ne tik teorija, bet ir praktinės veiklos patirtimi, yra pasirenę padėti ūkininkams. Mes ne tik parduodame pašarus, bet ir konsultuojame augintojus. Šėrimo planai sudaromi įvertinus ūkio sąlygas, atsižvelgiant į užsakovo galimybes, oro sąlygas, vandens kokybę, ir daugelį kitų veiksnių“, – pasakoja R. Kretavičius.

Įmonės siūlomas vitamininių mineralinių pašarų papildų „VitaPrem“ asortimentas itin platus: nuo standartinės *ekonominės* klasės, skirtos nelabai intensyviems ūkiams, iki *Ekstra+* klasės. Pastarųjų papildų sudėtis papildoma ne tik organiniais komponentais, bet ir kitokiais priedais. Tokie pašarų papildai skirti ūkiams, kuriuose siekiama itin aukštų gamybos rezultatų.

„Jei ūkininkas pageidauja, produktas gali būti darspecifiškesnis. Pavyzdžiui, pagamintas atsižvelgiant į geležies kiekį karvėms girdyti skirtame vandenyje“, – pašarų papildų gamybos specifiką komentuoja R. Kretavičius. ▶

S. Tumienė džiaugiasi infraraudonųjų spindulių aparato galimybėmis.

Anot R. Kretavičiaus, šėrimo planai kiekvienam ūkiui sudaromi individualiai.

Technologo Ž. Totilo užduotis sukurti receptūrą mažiausiomis sąnaudomis užtikrinančią didžiausią naudą.

Visi gamybos procesai kontroliuojami valdymo pulte.

Vitamininių mineralinių pašarų papildų „VitaPrem“ asortimentas itin platus.

◀ Mokslo ir verslo bendradarbiavimas būtinas

„Verslas man – kaip mano kūdikis“, – šiandien su šypsena teigia įmonių grupės „KG Group“ generalinis direktorius, dr. Tautvydas Barštys, prisipažindamas, kad ir visa jo paties mokslinė veikla jam yra vertinga tiek, kiek rezultatus galima pritaikyti praktikoje.

„Mokslo ir verslo bendradarbiavimas mums yra itin svarbus. „Kauno Grūdai“ jau daugiau nei 17 m. bendradarbiauja su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu ir kartu kuria bei tikrina receptūras, todėl galima teigti, jog kiekvienas įmonės žingsnis yra pagrįstas mokslu. Norint ūkininkui suteikti visapusišką paslaugą – nuo konsultacijos iki produkto parinkimo – labai svarbu tinkamai tam pasiruošti. Tad jei

Žaliavos premiksams gaunamos iš patikimų pasaulyje pripažintų tiekėjų.

ūkininkams stinga vienokių ar kitokių žinių, jie kreipiasi į mūsų specialistus, o mes padarome viską, kad žmogus gautų garantuotą atsakymą“, – įmonės teikiamų paslaugų spektrą komentuoja T. Barštys.

Kasmet „Kauno Grūdai“ investuoja ir į verslo plėtrą. Didžioji šių metų investicija – liepos antroje pusėje planuojama pradėti eksploatuoti naują 1200 t talpos betarinės gatavos produkcijos sandėlį 24 skirtingoms atskiroms produkcijos rūšims. O tai kartu akivaizdus įrodymas, kad įmonės apsuksos plečiasi. Šiuo metu „Kauno Grūdų“ produkcija eksportuojama į Vengriją, Suomiją, Čekijos Respubliką, Uzbekistaną, Kazachstaną. Bendrovė yra įsigijusi gamybines bazes premiksų gamybai Baltarusijoje ir Rusijoje, taip pat veikia jos atstovybės Estijoje bei Latvijoje.

Kauno Grūdai

Užsakymų priėmimas
Tel. 8 656 88205,
8 608 00433

Konsultacijos
AB „Kauno grūdai“
galvjininkystės skyriaus
vadovas tel. 8 652 88650

www.kauno-grudai.lt

- Visaverčiai ir kombinuotieji pašarai veršeliams.
- Vitaminai, mineraliniai papildai visoms galvijų grupėms.

Galvijų produktyvumui ir sveikatingumui gerinti!

UŽSAKYMŲ PRIĖMIMUI
tel. 8 656 88205,
8 608 00433

KONSULTACIJAI
AB Kauno Grūdų galvjininkystės
skyriaus vadovas tel. 8 652 88650

www.kauno-grudai.lt

SEMINARAI

Birželio 28 d.

- 12.00 – Integruota ligų ir kenkėjų kontrolė rapsuose.**
E. Petraitiienė, B. Vaitelytė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 13.00 – Piktžolių atsparumas herbicidams moksliniu ir praktiniu požiūriu.** O. Auškalnienė, R. Nagrockaitė – Lelešienė, B. Jomantaitė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 14.00 – Žirniai, sojos ir kiti ankštiniai augalai – kokios gi naujovės?**
Ž. Kadžiulienė, J. Šlepetys, K. Razbadauskienė, I. Deveikytė, R. Semaškienė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 15.00 – *Fusarium graminearum* paplitimas agroekosistemose.**
S. Supronienė, G. Kadžienė, D. Šneideris, A. Ivanauskas, N. Rasiukevičiūtė, J. Kelpšienė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.

Birželio 29 d.

- 11.00 – Klimato kaita ir žieminiai kviečiai.**
S. Lazauskas, V. Povilaitis, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 12.00 – Grūdų kokybės problemos.**
A. Mankevičienė, Y. Kochiieru, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 13.00 – Augalų ir dirvožemio derlingumas augalininkystės ūkiuose: kaip efektyviau panaudoti ankštinius augalus?**
Ž. Kadžiulienė, A. Arlauskienė, S. Supronienė, L. Šarūnaitė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.
- 14.00 – GMO meduje: neišvengiamybė ar galimybė?**
K. Jonavičienė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC ekspozicija.

Birželio 30 d.

- 11.00 – Su sėkla plintančių ligų žala.**
R. Semaškienė, A. Jonavičienė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC stendas.

Akademija, Dotnuvos sen., Kėdainių r.

- 12.00 – Miglinių ir pupinių žolių selekcijos ypatumai, pasiekimai ir perspektyvos.**
V. Stukonis, N. Lemežienė, A. Liatukienė, N. Norkevičienė, G. Petrauskas, V. Kemešytė, LAMMC Žemdirbystės institutas. LAMMC stendas.
- 13.00 – Ekstremalių klimato kaitos padarinių poveikis žemės ūkio augalų ir piktžolių konkurenciniams santykiams.**
J. Miliauskienė, S. Sakalauskienė, I. Januškaitienė, J. Žaltauskaitė, G. Sujetovienė, G. Kacienė, A. Dikšaitytė, D. Miškelytė, R. Juknys, LAMMC Sodinininkystės ir daržininkystės institutas. LAMMC stendas.

Žemės ūkio
technologijų paroda

AgroVizija
2017

Akademija, Dotnuvos sen.,
Kėdainių r.

Birželio 28-30d.
kviečiame
atvykti į
ADAMA
stendą ir
laimėti
vertingus
prizus!

Aukite ir sportuokite draugais

ADAMA

Kasdien 12:00 - 14:00 val.
Diskusija su
Andriumi Pauliukevičiumi
apie sveiką gyvenimą ir mitybą.

MUSTANG[®] šarnyriniai krautuvai

efektyviai dirbs net vietose,
kuriose, regis, nėra kur apsisukti

JAV įsikūrusi kompanija MUSTANG, savo veiklą pradėjusi dar XIX a., šiaudien yra tapusi pasaulyje pirmaujančiaja kompaktiškos technikos gamintoja, nuo 2008 m. priklausančia MANITOU įmonių grupei.

MUSTANG viena pirmųjų sukūrė mini krautuvą. Pastaruoju metu įmonė plečia savo gaminių asortimentą ir šarnyrinių krautuvų segmente. Šarnyriniai krautuvai pritaikyti dirbti riboto ploto vietose, be to, jiems sukurta daug įvairių priedų. Tai leidžia šias mašinas naudoti dirbant įvairiausių ūkio darbus. Krautuvo rėmas pasisuka 45° kampu, tad galima dirbti labai siauruose vietose: fermose, sandėliuose ir kt. Kadangi sukant į šoną galiniai ratai kopijuoja priekinių ratų vėžes, tai leidžia krautuvui apsisukti labai mažu spindu-

liu. O kabinoje esantis „Inčingo“ pedalas esant pastoviems variklio sūkiams leidžia ypač švelniai keisti važiavimo greitį – tai labai reikalinga dirbant didelio tikslumo reikalaujančius darbus: dirbant su palečių šakėmis ar pakraunant mašiną. Visi šarnyriniai krautuvai turi diferencialo blokavimą, ši funkcija užtikrina sklاندų darbą ne tik ant kieto paviršiaus, bet ir esant sunkioms sąlygoms laukuose. Pakreipiamos ašys leidžia dirbti net tuomet, kai šoninis posvyris yra iki 10°. Kėlimo mechanizmas sumontuotas centrinėje dalyje, tad vairuotojas gali puikiai matyti priekyje esančius priedus ir saugiai dirbti.

Visos hidraulinės žarnos kompaktiškai paslėptos rėme ir apsaugotos nuo pažeidimų. Krautuvai gali būti su kabina arba be jos.

Techniniai parametrai:

Parametras/modelis	106	306	406	506	608	708
Variklio galia AG (kW)	23.9 (17.8)	35 (26)	47 (35)	47 (35)	64.4 (48)	74.3 (55)
Keliamoji galia, kg	435	798/860*	901	1118/1165*	1450/1525*	1685/1790*
Aukštis iki strėlės šarnyro, mm	2705	2855	3002	6055	3315	3474
Plotis, nuo – iki, mm	900 - 1049	1060 - 1380	1190 - 1465	1190 - 1465	1645 - 2017	1736 - 1957

* - priklausomai nuo modifikacijos

INTRAC

UAB „Intrac Lietuva“
Sigitas Ašmonas
MANITOU pardavimo vadovas
Mob. tel.: +370 626 17721
El.paštas: sigitas@intrac.lt

MLT840 ir MLT1040 – teleskopiniai krautuvai profesionalams, žinantiems, kas patogiu ir efektyvu

Šiais metais pasirodė jau 4-oji šių krautuvų laida. Juose akivaizdūs ne tik dizaino pokyčiai, bet įdiegti ir esminiai techniniai patobulinimai. Šiuo metu rinkoje neturintys analogų. Kaip ir iki šiol MANITOU ypatingą dėmesį skyrė darbo sąlygoms pagerinti. Tie, kas naudoja teleskopinius krautuvus kasdieniame darbe, puikiai žino, kad tai intensyviausiai ūkyje dirbanti mašina, todėl ji turi būti patogiai, naši, ekonomiškai ir patvari.

MANITOU, sukūrusi MLT840 ir MLT1040 modelius, žengė didelį žingsnį į priekį visais techniniais parametrais. Triukšmo lygis kabinoje sumažintas iki 74 dB, rinkoje tylesnė kabina yra tik NEW AG MANITOU teleskopiniuose krautuvuose. *Elite* komplektacijoje montuojamas puikiai vertinamas GRAMMER sėdynės net su ultra žemų dažnių slopinimo sistema, kuri mašinai stovint slopina variklio sukeliamas vibracijas.

Variklis, pavarų dėžė ir transmisija

Palikta visų keturių varančiųjų ratų sistema, kuri veikia visada. Tai užtikrina puikų sukibimą ir mašinos kontrolę net ekstremaliais atvejais. Mašinos komplektuojamos su *M-Shift* pavarų dėže, kuri leidžia pasirinkti kelis valdymo variantus – gali pavaras jungti automatiškai iki nustatytos pavaros arba galima junginėti pavaras per elektromagnetinius vožtuvus rankiniu būdu. Pavarų dėžę galima nustatyti iki kelintos pavaros automatiškai bus perjunginama. Tai leidžia visiškai susikoncentruoti tik į krovos darbus. Pavarų dėžė ypatinga tuo, kad važiuojant nuo 23 iki 40 km/val. greičiu ji su varikliu jungiama tiesiogiai. Taip išvengiama galios nuostolio, apeinamas jėgos konverteris. Pakeisti tiltai į HEAVY DUTY užtikrina

dar ilgesnį mašinos tarnavimo laiką bei patikimumą. Visi tepimo taškai išvesti į atskirus blokus, todėl kasdienė priežiūra tapo dar paprastesnė. Variklio galingumas padidintas iki 141 AG. Montuojamas JOHN DEERE 4.5 l *Tier 4 Final* variklis, kuris atitinka griežčiausius išmetamųjų dujų aplinkosauginius reikalavimus.

Hidraulinė sistema

Šioje sistemoje MANITOU įdiegė esminių naujovių, kurių vizualiai nesimato, bet darbo kokybei gerinti tai turi didelės svarbos. Kintamo debito siurblio našumas padidintas iki 200 l/min. Sumontuota *Intelligent Hydraulic* sistema. Ją sudaro 3 funkcijos:

Kėlimas į viršų. Pasėmus kaušą grūdų ar kitų medžiagų keliama strėlė automatiškai išlenda į nustatytą atstumą. Tai labai patogiu dirbant su kaušu ir pakraunant mašinas, nes telieka privažiavus prie priekabos išversti kaušą.

Kaušo purtymas. Naudojama, kai keliamas lipnias medžiagos reikia papildomai išpurtyti. Toks darbas atliekamas naudojantis tik hidrauline sistema be jokių mechaninių daužymų į rėmą.

Grįžimas į krovimą. Ši funkcija ypač naudinga dirbant sandėliuose, kuriuose lygus paviršius. Užprogramuojamas kau-

šo pastatymo kampas ir strėlės nuleidimo aukštis. Visa tai atliekama automatiškai, paprasčiausiai leidžiant strėlę žemyn.

Dar viena naujovė, kuri naudojama tik šiuose modeliuose – regeneruojanti hidraulika. Įprastai, norint greitai nuleisti strėlę žemyn, naudojami didesni variklio sūkiai, kad hidraulinis siurblys paduotų didesnę tepalo srautą. MANITOU sukūrė naują sistemą, kai leidžiant strėlę koją galima visai nuimti nuo greičio paminos ir strėlė leidžiasi tiesiog dėl savo svorio. Tai pastebimai sumažina kuro sąnaudas. Strėlė taip pat modifikuota: naudojama tokia pati, konstrukcija kaip ir teleskopiniuose krautuvuose iki 32 m.

Komfortas

Komfortabili ir tyli ne tik kabina – įdiegta daug kitų darbui ypač reikalingų naujovių. Viena jų – LED apšvietimas. *Premium* ir *Elite* komplektacijoje yra LED šviesos kabinos viršuje – dvi lempos nukreiptos į priekį ir dvi atgal. *Elite* variante papildomai kabinami reguliuojami keturi žibintai aplink visą mašiną, tai užtikrina puikų apšvietimą dirbant visą parą.

Šiuos modelius ir dar daugiau jų kviečiame apžiūrėti parodoje „Agrovizija“ „INTRAC Lietuva“ stende.

INTRAC

UAB „Intrac Lietuva“
Sigitas Ašmonas
MANITOU pardavimo vadovas
Mob. tel.: +370 626 17721
El.paštas: sigitas@intrac.lt

AGROVIZIJOS sėkmės formulė – žemdirbių ir mokslo bendrystė

Vilma SEBEIKAITĖ

Šių metų birželio 28–30 dienomis dvejus metus laukta lankytojus pakvies paroda „Agrovizija“. Šis renginys pelnytai laikomas vienu ryškiausių įvykių šalies agroversui bei mokslui. Parodos organizatoriai – LAMMC Žemdirbystės institutas, Lietuvos augalų apsaugos asociacija (LAAA), Lietuvos ūkininkų sąjunga (LŪS). Per pusšimtis parodos dalyvių pristatys naujausias technologijas, veisles, augalų apsaugos produktus, teiks konsultacijas, kvies į seminarus bei technikos demonstracijas.

Paroda išskirtinė tuo, kad viskas vyksta lauko dienos principu – joje matysime realiomis sąlygomis augančius augalus, prie kiekvieno sudominusio laukelio bus galima sužinoti, ne tik kokios sėklos pasėtos, bet ir išgirsti visą technologinę auginimo grandinę (kuo ir kada tręšta, kokie augalų apsaugos produktai naudoti, kada sėta ir t.t.). Visos parodos dalyvių parengtos auginimo technologijos kaip visuomet įgyvendintos LAMMC Žemdirbystės instituto darbuotojų. Parodoje galėsime stebėti ne tik visų pamėgtas purkštuvų varžytuves, bet ir šių metų naujieną – sėjamųjų demonstravimą. Apie šias ir kitas naujoves kalbamės su Lietuvos augalų apsaugos asociacijos (LAAA) direktore Aušra BENIULIENE ir LAMMC Žemdirbystės instituto vyr. mokslo darbuotoja Irena DEVEIKYTE.

– 2015-aisiais vyko jubiliejinė – dešimtoji – „Agrovizija“. Tuomet daug kalbėta apie šio renginio ištakas, istoriją, tradicijas. Kodėl vienuoliktosios parodos teko laukti dvejus metus?

Aušra BENIULIENĖ:

– Esame labai demokratiška parodų organizavimo komanda. Visi sprendimai priimami kartu su jos dalyviais. Po jubiliejinio renginio buvo surengtas balsavimas, kurio metu daugiau dalyvių pasisakė už tai, kad „Agrovizija“ būtų rengiama kas dvejus metus. Tiesą sakant, ir anksčiau buvo keliamas „pramečiavimo“ klausimas. Juk mūsų parodos tikslas – lankytojams parodyti tai, kas inovatyvu, o inovacijos nedegsta kaip grybai po lietaus. Rengiant parodą kas dveji metai, joje galima pademonstruoti daugiau naujovių. Tikėtina, panašiu principu vado-

Lietuvos augalų apsaugos asociacijos (LAAA) direktorė AUŠRA BENIULIENĖ ir LAMMC Žemdirbystės instituto vyr. mokslo darbuotoja IRENA DEVEIKYTĖ.

vaujasi ir vokiečių lauko dienos „DLG Feldtage“ organizatoriai – šis renginys taip pat vyksta kas dveji metai.

– Žvelgiant į „Agrovizijos“ bandomuosius laukelius aki-vaizdu, kad paroda nei prasideda, nei baigiasi per tris dienas. Kada imate jai ruoštis ir kokius iššūkius tenka įveikti?

Irena DEVEIKYTĖ:

– Pasirengimas šių metų parodai prasidėjo dar pernai vasarą. Tad galima sakyti, kad mūsų „atostogos“ truko vos metus. Bandomuosius laukelius įrenginėja ir prižiūri visas būrys kvalifikuotų instituto mokslo darbuotojų ir technikų. Rapsų priežiūra rūpinasi vyresnioji mokslo darbuotoja Gražina Kadžienė, o javais ir kitais augalais – vyresnioji mokslo darbuotoja Lina Šarūnaitė. Joms talkina technikai Sonata Špokaitė ir Sau-

Parodos „Agrovizija 2017“ organizacinio komiteto nariai: Jonas Talmantas LŪS pirmininkas; Dr. Irena Deveikytė LAMMC Žemdirbystės instituto mokslininkė; Prof. habil. dr. Zenonas Dabkevičius LAMMC direktorius; Aušra Beniulienė LAAA direktorė; Oridijus Čaplikas „Syngenta Polska Sp. z o.o.“ atstovybės vadovas; Dr. Gintaras Brazauskas LAMMC Žemdirbystės instituto direktorius; Dr. Roma Semaškienė LAMMC Žemdirbystės instituto direktoriaus pavaduotoja eksperimentinei plėtrai, Augalų patologijos ir apsaugos skyriaus vedėja.

lius Nekrošas bei kiti Dirvožemio ir augalininkystės skyriaus darbuotojai. Siekiame preciziškai laikytis su parodos dalyviais suderintų auginimo technologijų, tačiau kaip ir ūkininkai neišvengiame nenumatytų kliūčių. Tarkime, šių metų pavasarį dėl intensyvaus lietaus įmerkto dirvos negalėjome laiku apšėti. Ir tai padarėme tik gegužės pradžioje, t.y. beveik dviem savaitėmis vėliau nei ankstesniais metais.

Žieminiai javai ir rapsai bandyminiuose laukeliuose peržiemojo gerai, tačiau dėl šilumos trūkumo jų vegetacija buvo sutrikdyta. Užsitęsios šalnos trukdė atlikti purškimo darbus. Augalams vystytis trūko ir šilumos, ir drėgmės, kadangi gegužės mėnesį iškrito tik 3,4 mm kritulių. Vasariniai augalai dygo netolygiai, išryškėjo dirvožemio nevienodumas. Silpnokai veikė dirviniai herbicidai. Krituliai (3,8 mm), iškritę birželio pradžioje, mažai tepadėjo.

Tačiau džiugu, kad šiemet padidėjo demonstruojamų augalų rūšių skaičius. Pirmą kartą parodai auginami lęšiai, lubiniai ir pluoštinės kanapės. Turėsime per 700 bandyminių laukelių, kuriuose bus demonstruojamos žiemiųjų ir vasarinių kviečių, rapsų, miežių, avižų, rugių, cukrinių runkelių, bulvių, kukurūzų, žirnių, pupų, daugiamečių žolių veislės ir jų auginimo technologijos.

Lankytojai galės apžiūrėti Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Žemdirbystės instituto stende prieškario laikotarpiu išvestas ir naujas augalų veisles, plačiau sužinoti apie gamtinių sąlygų poveikį grūdų kokybei bei kitas naujoves.

– *Šiais metais numatoma nemažai naujovių ir parodos „technikos kieme“. Ar galite bent kiek praskleisti intrigos širmą?*

Irena DEVEIKYTĖ:

– Pirmoji naujovė yra tai, kad šiemet varžysis ne tik purkštuvai, bet ir sėjamosios. Ir tai vyks ne vieną dieną, kaip įprasta, bet dvi dienas – birželio 29–30 dienomis. Kita naujovė – šalia visų technikos įmonių ekspozicijų įrengti individualūs demonstraciniai laukeliai, kuriuose įmonės stendo lankytojams demonstruos savo pasirinktos žemės ūkio technikos galimybes. Suderinti visų dalyvių norus – rimtas iššūkis organizatoriams, bet taip pat ir neabejotina nauda lankytojams. Šios naujovės leis ne tik pamatyti, bet čia pat darbinėmis sąlygomis palyginti bei įvertinti skirtingų gamintojų žemės ūkio techniką. Visko atskleisti, be abejo, negaliu, nes norisi palikti intrigą bei nustebinti lankytojus. Bet pažadame, kad pokyčių bus ir purkštuvų trasoje.

– *Esame įpratę prie linksmojo parodos simbolio – guminių batukų, net spėliodavome, kokie nuotykių jū lauks būsimo parodos plakate. O štai šiais metais matome naują vaizdą – ore pakibusį tinklą. Ar dešimtmetį „avėti“ batukai išaugti?*

Aušra BENILIENĖ:

– Jau esu kalbėjusi, kad batukus kaip ir išaugome. Nors tai ne visai tiesa bent iki tol, kol mūsų žemiška augalininkystė nepersikėlė į kokią nors robotų valdomą fabriką kosminėje erdvėje. Batukai simbolizuoja mūsų žemę ir darbščius jos žmones, kurie ją dirba ir nori išsaugoti ateities kartoms. Kita vertus, kadangi išmaniosios technologijos žemės ūkyje naudojamos vis plačiau, norisi panaudoti ir kitokius parodos pristatymo akcentus. Simbolinis tinklas „Agrovizijos 2017“ reklamoje reiškia mokslo pažangą, tikslias technologijas, per palydovines sistemas valdomus procesus, t.y. visa, kas įgalina ūkininkauti išmaniai, priimti optimaliausius sprendimus, pritaikytus konkrečiai situacijai. Be kita ko, tinklas simbolizuoja ir saitus, kuriais šiame globaliame pasaulyje mes visi esame susiję ir veikiami tam tikrų veiksnių, pavyzdžiui, sausrų Kanadoje, Ukrainoje ar nepamatuoju Briuselio sprendimų. Pastarieji, deja, gali atvesti prie rapsų, cukrinių runkelių ar žirnių bei pupų auginimo sužlugdymo. Vis dėlto neprarandu vilties, kad Lietuvos ir kitų Europos šalių žemdirbiškųjų organizacijų ir jų partnerių pastangomis pavyks „truktelėti tinklą“ taip, kad politikai imtų suvokti žemės ūkio svarbą mums visiems.

Taigi visų smalsių, mokslo ir žinių ištroškusių lankytojų laukiame atvykstant į „Agroviziją 2017“. Kartu su Nobelio premijos laureatu Albertu Einšteinu sakome: „Svarbu nenustoti klausinėti... Neprarasti švento smalsumo“. Esame įsitikinę, kad „Agrovizija“ – tai puiki vieta žemdirbių klausimams ir žemės ūkio mokslo šviesulių, konsultantų, įmonių vadybininkų atsakymams į šiuos klausimus.

Autorės nuotraukos

Parodos Agrovizija 2017 dalyviai

Daugiamečių žolių selekcijos kryptys Lietuvoje

Nijolė LEMEŽIENĖ, Vilma KEMEŠYTĖ,
Eglė NORKEVIČIENĖ, Vaclovas STUKONIS
LAMMC Žemdirbystės institutas

Lietuvoje apytikriai 64% viso žemės ploto sudaro ariama žemė, o pievos ir ganyklos bei žolės sėklai užima apie 33,7% (Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai, 2016). Didelį žalienu plotą nulemia dirvožemio ir reljefo įvairovė. Tradiciškai Lietuvoje pievų ir ganyklų žolė naudojama galvijų pašarui. Pastaruoju metu stebima galvijų skaičiaus mažėjimo tendencija (Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras, 2017). Tačiau išlieka, geros kokybės pašarų poreikis – kurį gali patenkinti produktyvios, atsparios abiotiniams ir biotiniams veiksniams pašarinės žolės.

Daugiamečių žolių selekcija Lietuvoje pradėta prieš 95 metus. Per šį laikotarpį keitėsi selekcionuojamų pašarinių žolių rūšinė sudėtis, nes kito ir tebekinta žemės ūkio vartotojų bei pačių selekcininkų požiūris į pašarinių žolių rūšių perspektyvumą. Pašariniai motiejukai, daugiametės svidrės, tikrieji eraičinai, paprastosios šunažolės ir pievinės miglės – tai pirmosios daugiamečių miglinių žolių rūšys, kurios Lietuvoje buvo pradėtos selekcionuoti gyvulių pašarui. Ne vieną dešimtmetį ES ir Lietuvoje šios rūšys buvo prioritetinės daugiamečių žolių selekcijoje. Tačiau šiltėjančio ir sausėjančio klimato sąlygomis, vienos rūšys, ypač smulkiasėklės, prastai dygstančios sėjos metais ir turinčios paviršinę šaknų sistemą, tampa mažiau perspektyvios (*Agrostis* spp., *Poa* spp.). Stambiasėklių rūšių augalų, turinčių ilgesnes šaknis ir gerai dygstančių sėjos metais, ūkinė ir komercinė reikšmė didėja (*Lolium* spp., x *Festulolium*, *Festuca* spp.). Pagrindinių selekcionuojamų rūšių veislių asortimente jau yra po 3–6 veisles. Net 98% lietuviškų veislių yra dauginamos Lietuvoje arba užsienyje. Tačiau nuolat kuriamos naujos veislės, nes ieškoma skirtingomis savybėmis išsiskiriančių genotipų, kurie būtų ne tik derlingi, bet svarbiausia, pasižymėtų nauja kokybe – būtų atsparūs ligoms bei nepalankiems aplinkos veiksniams ir taip būdu sumažintų jau egzistuojančių veislių trūkumus. Prieš 15–20 metų registruotų kryžmadulkių veislių morfologiniai požymiai ir agrobiologinės savybės pradeda skirtis nuo pradinių veislės požymių ir savybių. Kadangi tai yra kryžmadulkiai augalai, vien palaikomąja selekcija sukontroliuoti jų pokyčius yra gana sudėtinga, tad naujų veislių poreikis atsiranda ir dėl šios priežasties.

Keičiantis ES ir Lietuvos žemės ūkio politikai (aplinkosauginės nuostatos – „žalinimo reikalavimai“, patvirtinti 2013 m. gruodžio 17 d. bei FAO „biologinės įvairovės strategija 2011–2020 m.“) skelbiama apie pasėlių įvairinimą, daugiamečių pievų išlaikymą bei biologinės įvairovės išsaugojimą. Todėl akivaizdu, kad žolės reikia panaudo-

ti ne tik pašarų gamybai, bet ir kitiems poreikiams tenkinti – apleistų plotų reikultivacijai (ypatingai vietinėmis, laukinėmis rūšimis), energetiniams, priešeroziniam tikslams ir kt. (Reheul, 2010). Šiems tikslams pasiekti gali tikt tokios mažai auginamos rūšys kaip miškinė šunažolė, smulkusis motiejukas, aukštoji avižolė, nendrinis dryžutis, rykštėtoji sora, paprastoji smilga ir kt. Žolių rūšys specialioms ūkio reikmėms mažai tirtos arba iš viso netirtos Lietuvoje. Su kai kuriomis šių rūšių genofondo kaupimo ir selekciniai darbai Lietuvoje yra pradėti. Nendrinio dryžučio, rykštinės soros bei kitų specialios paskirties žolių genotipų išteklių tyrimų pagrindu 2011–2016 metais Lietuvos mokslo Taryba finansavo 3 projektus. Panašaus pobūdžio tyrimai yra svarbūs ir aktualūs šalies ūkiui bei mokslui, todėl ateityje reiktų juos tęsti.

Dalis pašarui selekcionuojamų žolių rūšių gali būti naudojamos keliems žemės ūkio poreikiams tenkinti. Pavyzdžiui, paprastosios šunažolės, nendriniai eraičinai gali būti naudojami pašarui ir biokuro gamybai, daugiametės svidrės, raudonieji eraičinai, baltieji dobilai – pašarui ir vejoms ir kt. Kietajam biokurui (deginimui) kuriamos veislės turi būti aukštos, turėti daug mažai lapuotų stiebų, kad jų biomasėje būtų didelė ląstelienos ir lignino koncentracija (Wrobel et al., 2009). Biodujoms kuriamų veislių cheminės savybės niekuo nesiskiria nuo pašarui kuriamų veislių, t. y. šių veislių augalai taip pat turi būti aukšti, lapuoti, bet su maža ląstelienos ir lignino koncentracija (Oleszek M. et al., 2014; Rancane et al., 2015). Taigi, vykdamas vienos rūšies selekciją dažnai ieškoma skirtingomis savybėmis išsiskiriančių genotipų.

Intensyvėjanti žemdirbystė verčia pašarinių žolių selekcininkus tobulinti veisles, kad jos būtų ne tik derlingos, bet ir atsparios ligoms bei nepalankiems aplinkos veiksniams. Pastaraisiais metais, pupinių žolių selekcijoje didesnis dėmesys skiriamas genotipų, atsparių lapų ir pašaknio ligoms, atrankai. Skirtingos geografinės kilmės raudonųjų dobilų laukinės populiacijos, selekcinės linijos ir veislės įvairuoja pagal atsparumą antraknozės,

Įvairios raudonojo eraičino formos selekciniam augyne

vėžio bei rūdžių sukeliams pažeidimams. Lietuvoje selekcininkai pastebi, kad liucernos veislės, kilusios iš karšto klimato šalių, tokių kaip Kinija, Afganistanas, JAV, labiau nukentėta nuo netikrosios miltligės, o genotipai, kilę iš Lietuvos ir Estijos – nuo askochitozės. Visgi, Lietuvoje selekcininkų tyrimų metu pavyko atrinkti mėlynžiedės liucernos laukines populiacijas, pasižyminčias kompleksiniu atsparumu vėžiui, askochitozei ir netikrajai miltligei.

Vejų žolių selekcija Lietuvoje neturi senų tradicijų – su vejų žolėmis dirbama nuo 1982 metų. Pastaraisiais metais akivaizdžiai didėja žmonių susidomėjimas vejomis. Lietuvos natūraliose augimvietėse gausu šios paskirties žolių rūšių ir jų formų. Šiuo metu selekcija vykdoma su tipiškomis vejų žolėmis: pievine gojine ir plokščiaja miglėmis, raudonuoju ir aviniu eraičinu, paprastąja smilga. Be to, ieškoma naujų rūšių, kurios galėtų pakęsti sausras, pavėsį, mindymą, nesirgtų lapų ligomis, būtų dekoratyvios.

2017 metų Nacionaliniame Augalų veislių sąrašė, taip pat ES Bendrajame žemės ūkio augalų veislių kataloge yra įrašytos 55 daugiamečių miglinių ir pupinių žolių veislės: 46 pašarui ir 9 vejoms. Iš šio skaičiaus 13 – įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą 2012–2017 m. Tai eraičinsvidrių veislė LINA DS sukurta kryžminant vienametę gausiažiedę svidrę su tikruoju eraičinu; pašarinių motiejukų veislė DUBINGIAI ir nendrinio dryžučio veislė PIEVYS DS, sukurtos tarpveislinės hibridizacijos metodu; tikrųjų eraičinų veislė ALANTA, sukurta hibridizacijos metodu, sukryžminus laukinį ekotipą su selekcinėmis linijomis; paprastųjų šunažolių veislė LUKNĖ DS, sukurta atrankos metodu iš laukinio ekotipo surinkto Kaliningrado srityje ekspedicijų metu; pievinių miglių veislė RUSNĖ, sukurta individinės atrankos metodu iš ukrainietiškos kilmės apomiksės būdo besidauginančio laukinio ekotipo augalų, daugiamečių svidrių veislė VEJA DS (sena veislė), sukurta masinės atrankos metodu iš nežinomos kilmės prekybinio sėklų pavyzdžio ir rausvųjų dobilų veislė POLIAI, sukurta polikroso ir atrankos metodais iš penkių įvairios geografinės kilmės genotipų. Vejoms įrengti skirtos miglinės žolės sukurtos individinės atrankos metodu iš laukinių ekotipų: raudonųjų eraičinų veislės ALKAS ir VARIUS, plokščiajų miglių – ODRĖ DS, gojinių miglių – LUKA DS, šiurkščiųjų eraičinų – ASTRAVAS.

Efektyvios augalų apsaugos priemonės – parodos „Agrovizija 2017“ „Berner“ ir „Dow AgroSciences“ stende

BERNER

LIETUVA

Dow AgroSciences

Vienoliką kartą organizuojamoje „Agrovizija“ parodoje ūkininkai kviečiami apsilankyti „Berner“ kompanijos stende, kuriame bus galima pamatyti žieminių ir vasarinių rapsų, žieminių ir vasarinių javų bandymų laukelius, purkštus naujais produktais, įsitikinti šių produktų efektyvumu, pasikonsultuoti pesticidų naudojimo klausimais bei pasidalyti savo turima patirtimi.

Stende bus pristatomi „Dow AgroSciences“ kompanijos herbicidai rapsams METAZAMIX™ bei BELKAR™.

Nors vasarinių rapsų plotai Lietuvoje santykinai nėra dideli, yra išplėsta herbicido METAZAMIX registracija naudojant po sudygimo (BBCH 10-14). Taip užtikrinama geresnė sudygusių piktžolių kontrolė, nes dvi iš trijų herbicido sudėtyje esančių veikliųjų medžiagų – aminopiralidas ir pikloramas – yra sisteminio veikimo.

Artėjant žieminių rapsų sėjai svarbu laiku pasirūpinti piktžolių kontrole šiuose pasėliuose. „Berner“ kompanija siūlo purkšti žieminius rapsus herbicidu METAZAMIX, kuris gerai naikina daugumą žalingiausių dviskilčių piktžolių – aguonas, rugiagėles, kibiuosius lipikus, ramunes, dirvinės našlaitės, usnis, veronikas, taip pat vienskiltes vienmetes migles. Kadangi produktas naudojamas po rapsų sudygimo (BBCH 12-14), tai leidžia planuoti šio darbus, nes nereikia purkšti nedelsiant po sėjos. O trys veikliosios produkte esančios medžiagos didina dirvinių ir sisteminių herbicidų poveikį, todėl dirvos drėgmė nėra ypatingai svarbi produkto efektyvumui. Rudenį esant drėgmės stygiui, METAZAMIX suveiks efektyviau nei bet kuris kitas rinkoje registruotas dirvinio veikimo herbicidas, todėl ūkininkams nereikia baimintis dėl produkto efektyvumo net ir esant sausoms oro sąlygoms.

Naujojo herbicido BELKAR registracijos patvirtinimo laukiama artimiausiu metu. Produktą sudaro dvi veikliosios medžiagos – tai „Arylex™ Active“ ir pikloramo, žinomo iš GALERA™ produkto, mišinys, kuris bus skirtas žieminiuose rapsuose naikinti dviskiltes piktžoles.

Dalis Lietuvos ūkininkų jau spėjo įsitikinti naujos veikliosios medžiagos Arylex savybėmis. Ši medžiaga pasižymi unikaliu veikimo būdu, greitu ir efektyviu poveikiu piktžolėms bei selektyvumu javams, purškiant vėlyvaisiais augimo tarpsniais. Ši veiklioji medžiaga yra naujo herbicido ZYPAR™ sudedamoji dalis. ZYPAR – tai plataus spektro dviskilčių piktžolių naikimo priemonė, kurios efektyvumas išlieka nepriklausomai nuo oro sąlygų ar piktžolių dydžio. Produktą ZYPAR galima maišyti su kitais herbicidais, fungicidais, insekticidais, augimo reguliatoriais ir mikroelementinėmis trąšomis. Laukuose, kuriuose naudotas ZYPAR, ūkininkai gali sėti žieminės kultūras į neartą dirvą. „Ary-

lex“ dirvoje ir augalų liekanose suyra sparčiai, tad panaudojus šį herbicidą sėjomainoje galima sėti bet kokius kitus augalus.

Dar viena „Dow AgroSciences“ naujiena – herbicido STARANE™ 333HL registracija. Tai didelės koncentracijos herbicidas žieminiams ir vasariniams javams nuo dviskilčių piktžolių. Jis pasižymi ypatingai stipriu poveikiu prieš kibiuosius lipikus ir daržines žliūges. Produktas gali būti naudojamas – iki paskutiniojo lapo tarpsnio (BBCH 39), todėl yra saugus javams, purškiant vėlyvaisiais augimo tarpsniais. STARANE 333HL tinkamas naudoti mišiniuose ir kasmet užtikrina patikimą piktžolių kontrolę.

Parodoje ūkininkai taip pat galės įsitikinti naujo herbicido, skirto javams, BROADWAY™ STAR efektyvumu. Šis produktas rinkoje pasirodys 2018 m. Jį naudoti yra puikus sprendimas ūkiams, kuriuose vienu produktu siekiama maksimalaus rezultato, kovojant prieš vienaskiltes ir dviskiltes piktžoles. Produktą sudaro dvi veikliosios medžiagos, gerai pažįstamos iš herbicido TOMBO™ – tai piroksulamo ir florasulamo mišinys. Dėl skirtingos veikliųjų medžiagų koncentracijos, nei produkte TOMBO, BROADWAY STAR labai efektyviai naikina ne tik dažniausiai vyraujančias vienskiltes piktžoles, tokias kaip dirvinės smilguolės ir tuščiosios avizos, bet taip pat efektyviai veikia prieš varpučius, pelinius pašiaušėlius ir dirses. BROADWAY STAR puikiai naikina ir platų dviskilčių piktžolių spektrą.

Kiekvienam žemdirbiui svarbu, kad patręšti augalai tinkamai pasisavintų azotą ir jo nestigtų visą augalų vegetacijos laikotarpį. Todėl „Dow AgroSciences“ kompanija sukūrė produktą N-LOCK™. Tai azoto stabilizatorius, užtikrinantis kad javai, rapsai bei kukurūzai gerai pasisavintų azotą. Tai augalams suteikia energijos užauginti didesnę derlių. N-LOCK sumažina azoto praradimą dirvoje dėl išsiplovimo ir išgaravimo, o daugiamečiais bandymais įrodyta, kad kviečių derlius vidutiniškai padidėja iki 5%, kukurūzų – iki 8%.

Parodos metu bus demonstruojamas azoto stabilizatoriaus N-LOCK™ veikimo principas, tad lankytojai galės patys įsitikinti N-LOCK efektyvumu.

Kviečiame užsukti į „Berner“ stendą ir pasisemti žinių apie į rinką ateinančius naujus bei jau esamus registruotus produktus!

Metazamix efektyvumas prieš kibujį lipiką.

Zypar efektyvumas prieš notrelę.

ARYLEX™ ACTIVE

Vabzdžių įkandimai: nemalonu, bet „valdoma“

Elena BURBIENĖ

Vasaros darbus ir džiaugsmus akimirkams gali apkartinti vabzdžių įkandimai. Mus dažniausiai atakuoja kraujasiurbiai (uodai, sparvos) ar geliantieji (bitės, širšės, vapsvos). Jų įkandimai pirmiausia pavojingi dėl alerginių reakcijų – apie 9% žmonių alergija būna sunkios formos, gali netgi ištikti anafilaksinis šokas.

Nuo kraujasiurbių vabzdžių apsaugo cheminiai arba natūralūs repelentai.

Cheminių repelentų sudėtyje yra nudingų medžiagų, todėl juos stenkitės purkšti ant drabužių, o ne ant odos. Naudokite tokius repelentus lauke, kad jų neprisikvėpuotumėte. Nepurškite šalia valgomų augalų, vandens telkinių. Jei priemonės pateko ant odos, ją gerai nuplaukite.

Natūralius repelentus (eterinius aliejus) galite purkšti ar tepti ant odos visą dieną, kiek tik norite kartų. Jie netoksiški, nedaro žalos sveikatai. Vabzdžiai nemėgsta šių eterinių aliejų kvapo:

- Kvapiųjų citrinžolių aliejus maskuoja žmogaus kvapą. Paimkite bet kokį vaikišką kremą ir įlašinkite į jį apie 10 lašų citrinžolių aliejaus. Priemonė su

šiuo aliejumi apsaugo apie pusantros valandos.

- Sojų aliejus su vanile apsaugo apie dvi valandas. Įdėkite vanilės ankštį į 100 ml sojų aliejaus ir prieš pradėdami naudoti palaikykite dvi dienas tamsioje vietoje.
- Rozmarinų ir medetkų kvapas atbaido uodus. Sutrintus augalus sumaišykite su vandeniu ir galite purkšti ant drabužių.
- Anyžiaus aliejaus kvapas taip pat baido uodus. Tepkite juo rankas, veidą, kaklą.

Jei nepavyko apsisaugoti ir jums įgėlė uodas, bitė ar sparva, skausmą padės numalšinti svogūno ar smulkinto gysločio lapų sultys – tepkite jomis įkandimo vietą. Įgėlus vapsvai skausmą numalšins švieži petražolių lapeliai: patrinkite juos rankomis ir uždėkite ant skaudamos vietos. Tinimus nuo įkandimų padės sumažinti sodos tirpalo (pusė šaukštelio sodos stiklinei vandens) ar amoniako (20 ml amoniako stiklinei vandens) kompresai. Jei vabzdžių įkandimams jūsų organizmas ypač jautrus, visada turėkite vaistų nuo alergijos, adrenalino ar prednizolono injekcijoms.

Naujas NMA „darbuotojas“ – robotas!

Nacionalinė mokėjimo agentūra (NMA) – viena pirmųjų valstybinių įstaigų, savo veikloje įdiegusių robotizavimo procesus. Šiais metais įstaiga, administruojanti paramą žemės ūkiui ir kaimo plėtrai, įdiegė robotą, kurį darbuotojai greitai praminė Robiu NeMigA.

Robis NeMigA yra programinė įranga, galinti dirbti tarp įvairių kitų programinių įrangų ir aplikacijų. Šiuo metu Robio NeMigos funkcija – vertinti kasmetinius paramos išmokėjimo prašymus. Per parą Robis NeMigA vienas gali atlikti 6 darbuotojų dienos darbą – įvertinti net 400 šių prašymų, jis dirba 7 dienas per savaitę, 24 valandas per parą, taip vienas atlikdamas net 6 darbuotojų dienos darbą.

Robis, kaip ir kiti agentūros darbuotojai, savo darbą atlieka pagal aiškias procedūras ir taisykles. Jo atliekami veiksmai nesiskiria nuo tų, kuriuos daro žmonės: Robis, vertindamas gautą dokumentą, patikrina iš „Sodros“ su darbo santykiais susijusias pajamas ir (arba) valstybines socialinio draudimo pensijas, perkelia į formas tam tikrus „Sodros“ duomenis. Tam, kad teisingai suskaičiuotų paramos sumą, robotas prisijungia prie Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro internetinio puslapio, kuriame patikrina ūkyje laikomų gyvūnų skaičių ir išsaugo suformuotą ataskaitą agentūros vidinėje sistemoje, užpildo vertinimo klausimyną, patikrina skaičiavimus bei pakeičia prašymo būseną į teigiamai įvertintą. Jei vertinimo metu Robis randa kokių nors neatitikimų, parašo vadovui skirtą pastabą, dėl kokių priežasčių negalėjo baigti prašymo vertinimo.

Ateityje planuojama ne tik plėsti Robio atliekamų užduočių spektrą, bet ir įdarbinti jo „kolegas“ – kitus robotus, kurie dar labiau paspartintų dokumentų vertinimą.

Darbų kalendorius pagal Mėnulį

Tinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos:

Agurkai	4-5, 13-14
Braškės	19-20
Burokėliai, kopūstai, morkos, pupelės, žirniai	1-2, 17-18, 28-30
Lapinės petražolės, salotos	13-16, 21-22
Moliūgai, aguročiai	1-5, 29
Ridikėliai	1-2, 6-9, 13-14, 17-18, 21-22
Iš sėklų auginamos gėlės	1-5, 13-14
Svogūninės ir šakniagumbinės gėlės	4-5, 8-9, 26

Netinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos

10-12, 23-25

Liepa

60 METŲ DARBO IR KOKYBĖS PATIRTIS

MOBILIOSIOS, PORCIJINĖS IR NEPERTRAUKIAMOJO VEIKIMO GRŪDŲ DŽIOVYKLOS BEI GRŪDŲ VALYMO IR SANDĖLIAVIMO ĮRANGA.

Atstovai Lietuvoje
LITMEPU

UAB LITMEPU
Pasvalio g. 19A, Biržų km., Biržų r.
Mob. tel.: +370 693 62484, +370 617 46017
El. paštas algis.juktonis@litmepu.lt
www.litmepu.lt

Valtra
lita

UAB VALTRALITA
Valių g. 31, Giedručių km, Šakių r.
Mob. tel.: +370 699 38923
El. paštas info@valtralita.lt
www.valtralita.lt

Siūlome tai, kas geriausia

IŠ ŽYMAUSIŲ OLANDIJOS, PRANCŪZIJOS, VOKIETIJOS, ITALIJOS, ČEKIJOS, LENKIJOS FIRMŲ:

- Per 450 daržovių veislių sėklų, tarp kurių per 70 pomidorų, apie 50 agurkų,
- 16 veislių daržovių sėklų juostose,
- daugiau kaip 160 gėlių veislių sėklų,
- 25 rūšių prieskoninių augalų sėklų,
- pašarinių ir medingųjų augalų sėklas,
- žolių ir jų mišinių sėklas vejoms iš Vokietijos.

Prekiaujame:

- svogūnų sėjinkais ir sėklinėmis A klasės (pirmojo atsėlio) bulvėmis iš Olandijos,
- olandiškais daugiamečių gėlių svogūnėliais.

Parduodame **augalų apsaugos priemones** ūkininkams (herbicidus, insekticidus, fungicidus, augalų augimo reguliatorius).
Konsultacijos tel. **8 640 35820**.

Sėkluva

Sėklos profesionalams ir mėgėjams

Daugiau informacijos apie parduodamus produktus rasite internetinėje svetainėje www.sekluva.lt

Didmeninė prekyba:
Viewyje, Vilniaus g. 37,
tel. (8 528) 2 70 17, (8 528) 2 62 92

Mažmeninė prekyba sėklomis ir kitomis prekėmis sodui bei daržui šiose parduotuvėse:
Vilniuje (prie Kalvarijų turgaus), Kalvarijų g. 66,
tel. (8 5) 232 42 15
Kaune (šalia „Kauno saulėtekio“), V. Krėvės pr. 81,
tel. (8 37) 35 25 72
Utenoje, Kauno g. 19, tel. (8 389) 5 00 01
Viewyje, Trakų g. 13 tel. (8 528) 2 62 10
Ukmergėje, Kauno g. 2, tel. (8 340) 4 41 11
Marijampolėje, V. Kudirkos g. 45, tel. (8 343) 2 55 55

Konferencijoje „Augalų apsauga: pasiekimai ir iššūkiai“ dalyvavo per du šimtus žmonių.

Augalų apsaugos sėkmei – žinios ir patirtis

Ramūnas AŠVA

Rūpestis pasėlių sveikata – senas kaip pati žemdirbystė

Nuo pat vėlyvojo akmens amžiaus (prieš 10 tūkst. m.), kai žmogus ėmė verstis žemdirbyste, neišvengiamai atsirado poreikis gausinti pasėlių derlių ir saugoti jį nuo kenksmingų organizmų (KO) – piktžolių, kenkėjų ir ligų – daromos žalos. Istorinės žinios byloja, kad dar šumerai prieš 4 tūkst. m. pasėlių apsaugai naudojo sierą. Tai, kad nuo augalų apsaugos visuomet priklausė žemdirbystės rezultatai, rodo ir faktas, kad XIX a. viduryje dėl bulvių maro protrūkio Europoje kilo badas, todėl tai nulėmė masinę gyventojų emigraciją į JAV.

Kaip taikliai pastebėjo LAMMC Žemdirbystės instituto direktorius dr. Gintaras Brazauskas, pradėdamas Akademijoje (Kėdainių r.) vykusią konferenciją „Augalų apsauga: pasiekimai ir iššūkiai“, skirtą augalų apsaugos mokslo 90–mečiui Lietuvoje, visais laikais buvo smalsių ir pastabių žmonių, kurie tyrinėjo biologinius bei cheminius preparatus, siekdami rasti efektyviausius jų kiekius bei naudojimo terminus pasėliams nuo žaladarių saugoti.

Rašytinės žinios byloja, kad pirmieji Lietuvoje ligų ir kenkėjų tyrimai buvo atlikti Vilniaus universitete XVIII–XIX amžių sandūroje. XX a. pradžioje tyrėjai registravo kenksmingus vabzdžius, tyrė jiems atsparias augalų veisles, pradėjo tirti stebėtas piktžoles. Tačiau tai tebuvo pirmieji, daugiau biologinio ir ekologinio – geografinio pobūdžio tyrimai.

Augalų apsaugos mokslo pradžia mūsų šalyje pradžia laikomi 1927 m., kuomet Dotonuje prie Žemės ūkio akademijos buvo įkurta Augalų apsaugos stotis, pirmoji mokslo įstaiga Lietuvoje, pradėjusi sistemingus

augalų ligų ir kenkėjų tyrimus. Šiai įstaigai vadovavo prof. Vincas Vilkaitis, ėjęs net trejas – Žemės ūkio akademijos rektorius, Augalų apsaugos stoties direktorius ir Botanikos katedros vadovo – pareigas. Tuo metu tirtos svarbiausios ligos ir kenkėjai: *kietosios ir dulkančiosios kūlės, rudosios ir geltonosios rūdys, bulvių maras, milltligė, bulvių ir daržovių vėžys*. Taip pat buvo tyrinėjami ir šilkverpiai, tiesa, ne kaip kenkėjai, o kaip šilko gamintojai.

Po Antrojo pasaulinio karo augalų apsaugos moksliniai tyrimai buvo vykdomi ne vienoje mokslo ir mokymo įstaigoje. Vienose jų labiau gilintasi į ekologinius aspektus, kitur didesnis dėmesys skirtas efektyvių kenksmingų organizmų kontrolės bei augalų apsaugos priemonių (AAP) paieškai.

LAMMC direktorius prof. habil. dr. Zenonas Dabkevičius pastebėjo, kad augalų apsaugos srityje dirbė mokslininkai, nuo 1951 m. tyrinėjantys ir sintetinius pesticidus, plikomis rankomis barstę šiandien ypač pavojingomis laikomas chemines medžiagas, neturėję šiuolaikinių apsaugos priemonių, pasižymėjo ilgamete produktyvia moksline veikla bei ilgaamžiškumu. Pavyzdžiui, Simonas Peleckis augalų apsaugos srityje išdirbo 48 m., Stanislovas Mastauskas – 50 m. Jonas Šurkus Augalų apsaugos skyriui vadovavo net 30 metų, Jadvyga Monstvilaitė Vokės filialo herbicidų laboratorijai vadovavo 32 m. Eduardas Zubrys, garsėjęs tuo, kad agresyvųjį „*dustą*“, insekticidą DDT, laikydavo viename stalčiuje su lašiniais, Žemdirbystės institute išdirbo 47 – erius, o išgyveno net 103 metus!

Nauji gamtos iššūkiai skatina naują mokslo pažūrį

LŽI Augalų patologijos ir apsaugos skyriui vadovaujanti LŽI direktoriaus pavaduotoja eksperimentinei plėtrai dr. Roma Semaškienė pažymėjo, kad šiuo

metu augalų apsaugos srityje dirbantys mokslininkai susiduria su visai kitokiais iššūkiais, nei anksčiau dirbę jų kolegos. Kintančios agrotechninės sąlygos, modernėjančios auginimo technologijos, pakitę ekologiniai veiksniai, dėl klimato pokyčių vis mažiau nuspėjamos augimo sąlygos, nauji aplinkosaugos reikalavimai, kenksmingų organizmų atsparumas pesticidams, galų gale politiniai sprendimai augalų apsaugos mokslui kelia daugybę naujų uždavinių. Mokslininkams tenka svarbi užduotis suvaldyti pastaruoju metu išplitusius naujus kenksminguosius organizmus – kviečių *dryžligę, ramulariją* miežiuose, baltąjį *puvinį* ir *verticiliozę* rapsuose, lubinų *antraknozę, balninius gumbauodžius* ir *ankštarinius paslėptas-traublius* ir daug kitų žaladarių.

„Pastaraisiais metais stebimi kai kurių ligų ir kenkėjų sezoniniai protrūkiai, ligų sukėlėjų, kenkėjų ir piktžolių bendrijų pokyčiai, geografinis persiskirstymas, kenksmingųjų organizmų agresyvumo ir žalingumo didėjimas. Vis labiau vylauja monokultūros, o tai sudaro palankias sąlygas gausėti vienos ar kitos rūšies kenksmingiesiems organizmams“, – sakė R. Semaškienė. Dėl savo aktualumo praktikoje augalų apsauga seniai jau peržengė tiek šalių, tiek mokslo institucijų slenksčius. Glausdus bendradarbiavimas, drauge su užsienio partneriais vykdomi projektai leido pasiekti tokį lygį, kad Baltijos šalyse atliekami tyrimai metodikomis bei atlikimo kokybe prilygsta Vakarų Europoje atliekamiems tyrimams. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos augalininkystės srities specialistai, pasitelkę mokslininkų rekomendacijas, savo atliekamų tyrimų ir stebėjimų rezultatais nuolat papildė ūkininkų žinias. „Sidabrinė kulka augalų apsaugoje yra žinios ir patirtis, tai lemia ūkininkų sėkmę“, – reziūmavo dr. R. Semaškienė.

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovas Sergejus Fedotovas (dešinėje) įteikė senovinį iliustracijų albumą apie kovą su augalų ligoomis LAMMC ŽI direktoriui G. Brazauskui ir pavaduotojai R. Semaškienei.

Apie mokslo ir politikos santykius diskutuoja LAAA direktorė A. Beniulienė ir LAMMC ŽI direktorius G. Brazauskas.

Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos vykdo valstybinę augalų sveikatingumo politiką, registruoja augalų apsaugos produktus ir kontroliuoja jų naudojimą. VAT direktorius Sergejus Fedotovas pastebėjo, kad augalų sveikatą žemdirbiai, mokslininkai, politikai ir plačioji visuomenė suvokia skirtingai, tačiau, jo nuomone, augalų sveikata visiems turėtų reikšti gražią aplinką ir sveiką maistą. Augalų sveikatos problemos nėra lokaliai: iš Lotynų Amerikos kilęs kukurūzų kenkėjas *Spodoptera frugiperda* šiemet žaibiškai išplito Afrikoje ir jau pirmąjį šių metų ketvirtį sunaikino faktiškai visą 20 Afrikos šalių kukurūzų derlių. Prognozuojamas metinis nuostolis gali siekti 3 mlrd. JAV dolerių. Baisiausia, kad tolesnis šio kenkėjo paplitimas Europoje ir Azijoje yra beveik garantuotas. Kenksmingi organizmai plinta dėl intensyvėjančios tarptautinės prekybos, klimato kaitos, aktyvios gyventojų migracijos, nepakankamo vyriausybės ir ūkio subjektų dėmesio šiai problemai. Kaip vieną iš efektyviai kovai su KO kliudančių priemonių S. Fedotovas įvardijo nepakankamą augalų apsaugos produktų pasiūlą: 2017 m. registruota tik apie pusė 2001 m. registruotų AAP veikliųjų medžiagų.

Augalų apsaugos produktai – ne politikos objektas

Pastarąją mintį pratęsė ir Lietuvos augalų apsaugos asociacijos direktorė Aušra Beniulienė, savo pranešime iškėlus klausimą: „Augalų apsaugos produktų registracija: mokslas ar politika?“ Augalų apsaugos

priemonės kuriančios kompanijos skiria didžiules lėšas efektyvių preparatų kūrimui ir ilgamečiams bandymams. Tačiau dažnai jų ilgo ir brangaus darbo rezultatai vartotojų nepasiekia dėl paprasčiausių politinių intrigu. Pastaraisiais metais visuomenėje susiformavo nuomonė, esą dėl kai kurių pesticidų naudojimo masiškai žūsta bitės, nors išsamūs ilgamečiai mokslininkų tyrimai šioje srityje nepateikia faktiškai jokių tiesioginių sąsajų. „Grupei mokslininkų, pasitelkusių nevyriausybinės žaliųjų organizacijas, pavyko sukelti tikrą psichozę. Neonikotinoidai tapo partijų derybų objektu. Galų gale net pati Europos maisto saugumo agentūra EFSA pradėjo kliautis autoriais, kurių darbus įvertino kaip kaip grynai eksperimentinius ir netinkamus įrodyti tiriamų medžiagų neigiamą poveikį bičių sveikatai realiomis žemės ūkio sąlygomis. Straipsnių autoriai rėmėsi vieni kitų išvalgomis ir galiausiai paaiškėjo, kad visos prielaidos darytos remiantis vos 4 bandymų pavyzdžiais Kanadoje ir vienu Vokietijoje“, – kalbėjo A. Beniulienė. Europos Komisijos Mokslo ir žinių tarnybos Jungtinio tyrimų centro septyniose ES vastybėse atliktas tyrimas parodė, kad apribojus neonikotinoidų turinčių beicų naudojimą auginant rapsus, piretroidų naudojimas išaugo 60–95 %, išlaidos rapsų apsaugai padidėjo daugiau kaip 80 proc., o pačių kenkėjų gausa taip pat išaugo 60–70 % Liūdniausia, kad augintojams patyrus tokius nuostolius, teigiamo poveikio naudingiems vabzdžiams taip ir nepastebėta. Politiniai sprendimai daro didžiulę įtaką ir glifosatų registracijai, ir kenksmingų veikliųjų medžiagų

Ažuoliuko sodinimas – tradicinis šventės akcentas. LAMMC direktorius Z. Dabkevičius, LŪS pirmininkas J. Talmantas, ŽŪM žemės ūkio ir maisto pramonės departamento direktoriaus pavaduotojas J. Lisauskas, LAMMC ŽI direktoriaus pavaduotoja R. Semaškiene, ŠMM Studijų, mokslo ir technologijų departamento Mokslo skyriaus vedėja V. Popovienė.

Supjaustyti šventinį tortą patikėta LAMMC ŽI mokslininkėms R. Semaškienei ir I. Deveikytei.

identifikavimui bei klasifikacijai.

Kaip pastebėjo Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos prezidiumo narys Džiugas Grigaliūnas, geriausių mokslininkų darbo įprasmimu būtų paprastai ir aiškiai išdėstytos AAP naudojimo technologijos bei rekomendacijos žemdirbiams, negalintiems viso savo dėmesio skirti vien augalų apsaugai. Jam pritarė ir kiti diskusijos dalyviai, vieningai priėję prie išvados, kad kuo plačiau skleidžiant informaciją apie praktiškai taikomas mokslininkų rekomendacijas, galima pasiekti tokį lygį, kad būtų atsakingai naudojamos cheminės augalų apsaugos priemonės, tausojama gamta, o žemdirbystės produkcija būtų ekonomiškai naudinga žemdirbiams ir drauge visiškai saugi vartotojams.

Sėja ir sunkiose dirvose jau gali būti lengva

Vakarė SINTĖ

Sėja ir derliaus nuėmimas – ūkininko darbo etapai, kuomet itin aktualu sparta, tikslumas ir technikos patikimumas. Parodos „Ką pasėsi...2017“ metu UAB „Audrokesta“ stende buvo pristatyta naujausia kompanijos HORSCH sėjamoji AVATAR. Ši sėjamoji pirmą kartą oficialiai pademonstruota ne tik Lietuvos, bet ir viso Baltijos šalių regiono žemdirbiams. Su HORSCH atstovu Baltijos šalims Nerijumi ŽUKAUSKU kalbamės apie tai, kam ir kodėl vertėtų rinktis šią sėjamoją, bei kodėl platų HORSCH sėjamųjų asortimentą papildė naujoji sėjamoji AVATAR.

– Lietuvos ūkininkams HORSCH sėjamosios puikiai žinomos. Dabar sukurta nauja sėjamoji AVATAR, vaizdžiai tariant, yra revoliucija ar evoliucija? Ar tikrai HORSCH sėjamųjų asortimente dar kažko stigo?

– Kompanija HORSCH tikrai labai gerai žinoma mūsų šalies ūkininkams, kadangi ne vienas jų savo ūkyje jau naudoja „Pronto“, „Express“, „Sprinter“, „Maestro“ ir „Focus“ sėjamasias bei kitus padargus, skirtus dirbti žemei ar purkšti pasėliams. Vienas naujesnių HORSCH kompanijos gaminių, papildančių sėjamųjų asortimentą, yra tiesioginės sėjos sėjamoji AVATAR. Tokia tiesioginės sėjos sėjamoji, kurios pagrindinis darbinis elementas yra vienadiskis išsėjimo noragas, nėra revoliucija. Tokio tipo technika jau senai yra rinkoje ir užima apie 20–30 % visų parduodamų tiesioginės sėjos mašinų. Pateikdami rinkai šią sėjamoją visų pirma siekiame papildyti savo sėjamųjų

pasiūlos gamą bei patenkinti visų klientų poreikius. Šiandien galime pasiūlyti dvidiskes ir vienadiskes noragines sėjamasias ir žemės dirbimo mašinas bei skirtingas jų kombinacijas, pavyzdžiui, su diskiniu arba rotoriniu kultivatoriumi žemės dirbimui.

– Kokioms sąlygoms labiausiai tinka ši sėjamoji?

– Žinoma, dažniausiai AVATAR sėjamoji gali būti naudojama ten, kur darbo sąlygos sunkios. Tai regionai, kuriuose vyrauja sunkios dirvos, kur dirvos paviršiuje lieka daug organinių medžiagų, ir vietovėse, kuriose prioritetas teikiamas tiesioginei sėjai.

– Kas išskiria AVATAR sėjamoją analogiškų mašinų asortimente?

– Kol kas šiame rinkos segmente dominuoja Šiaurės Amerikos gamintojai. Didžiausias jų gaminamų mašinų trūkumas – tiek eksploatacijos, tiek ir aptarnavimo sudėtingumas. Ir tam yra paaiškinimas: vienadiskė tiesioginės

sėjos sėjamoji turi turėti sėjos noragus su nepriklausoma pakaba, kuri leistų išgauti iki 350 kg spaudimą į sėjos diską. Technškai tokį reikalavimą ganėtinai sunku įvykdyti. Mes sau šį tikslą kėlėme nuo pat pradžių ir nesileisdami į jokių kompromisus laikėmės principo: „Greičiau, paprasčiau, patikimiau“. AVATAR sėjamojoje sumontuoti galingi išsėjimo noragai su sustiprintais guoliais (rinkoje jie neturi analogų). Kitų gamintojų mašinose dažnai galime pastebėti, kad apkrovų neatlaikę guoliai dažnai subyra. AVATAR sėjamojoje šiuose mazguose nėra nė vieno tepimo taško. Norago tvirtinimo prie rėmo vietose panaudojome jau ilgą laiką žinomus patikimus guminius amortizatorius, kurie daro šį mazgą stabilesnį. Gamindami rėmą, bunkerį bei kitas dalis mes stengėmės panaudoti techninius sprendimus, kurie jau pasitvirtino kitose mūsų mašinosė.

– Ar skiriasi AVATAR sėjamosios, gaminamos Lietuvos rinkai nuo sėjamųjų, gaminamų kitoms šalims?

– Šiuo metu siūlomos skirtingų tarpueilių pločių AVATAR sėjamosios, priklausomai nuo skirtingų agrotechnologinių reikalavimų konkrečiose šalyse. Pas mus siūlomame modelyje atstumas tarp noragėlių – 16,7 cm. Kitoms rinkoms siūlomi modeliai turi didesnius tarpueilius.

HORSCH

TECHNINIAI DUOMENYS

AVATAR	6SD	8SD
Darbinis plotis, m	6,00	8,00
Vienos sekcijos bunkerio talpa, l	3500	3500
Dviejų sekcijų bunkerio talpa, l	5000	5000
Sėjos noragėlių skaičius	36	48
Sėjos noragėlių prispaudimo jėga, kg	100–300	100–300
Sėjos noragėlių/ prispaudimo ratukų skersmuo, cm	48	48
Uždarančiųjų ratukų skersmuo, cm	33	33
Gylio stabilizavimo ratukų skersmuo, cm	40	40
Tarpueilių plotis, cm	16,7	16,7
Darbinis greitis, km/val.	6–15	6–15
Naudojama galia, kW/AG	155/210	210/280
Dvigubo veikimo valdymo blokai	3	3
Hidraulinės orapūtės tepalo kiekis, l	35–45	35–45
Maksimalus hidraulinės sistemos slėgis, bar	210	210

UAB AUDROKESTA direktorius Audrius Mockaitis, HORSCH įmonės įkūrėjas Michaelis Horschas ir HORSCH atstovas Baltijos šalims Nerijus Žukauskas nuolat dalijasi patirtimi, analizuoja Lietuvos ūkininkų poreikius.

Nors iš pirmo žvilgsnio AVATAR atrodo kaip labai paprasta sėjamoji, joje sumontuoti noragai pasižymi daugybe skirtingų savybių: atraminis ratukas ir tankinimo ratukas, kuris gali būti pagamintas iš metalo arba guminis, kanalo uždarymo ratukai, kurių darbinį kampą galima reguliuoti. Taip pat siūlomi ir skirtingi mašinų darbiniai pločiai. Mūsų rinkai siūlomų AVATAR sėjamųjų noragai sumontuoti dviem eilėmis. Bunkeris gali būti naudojamas tiek sėkloms, tiek ir trąšoms, kurios įterpiamos į tas pačias vietas kaip ir sėklos. Ateityje planuojame sukurti sistemą, kai trąšas bus galima įterpti per atskirus trąšų noragus.

– *Kiek laiko AVATAR sėjamosios jau dirba ūkiuose, kokie ūkininkų pastebėjimai?*

– Pirmą kartą AVATAR technologija buvo pristatyta 2015 m. parodoje „Agritechnica“. Nuo to laiko mūsų mašinos dirba Vokietijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės, Ukrainos laukuose, o dabar jau ir Lietuvoje. Prieš tai AVATAR sėjamosios buvo testuojamos mūsų klientų ūkiuose. Pasirinkti ūkiai, kuriuose darbo sąlygos sunkios. Ypatin gas dėmesys skirtas laukams, kuriuose vyravo sunkūs moliai. Kitas pasirinkimo kriterijus buvo sėja nepalankiomis sąlygomis po vėlyvo derliaus nuėmimo. Pavyzdžiui, kai nuimami kukurūzai sėklai ir lauke lieka daug augalinių likučių, į kuriuos vėliau sėjama tiesiogiai. Kalbant apie sėją į šlapią dirvą, AVATAR dirba kaip ir kitos diskinės sėjamosios – kol diskai gali sukintis, sėjamoji sėja.

– *Ar ūkininkams investicija į šią sėjamoją išties atsipirks?*

– Klientams ši mašina turėtų būti patraukli ne tik dėl tiesioginės sėjos galimybių, tikslumo bei greičio, bet ir todėl, kad vėliau ją nesunkiai galima realizuoti naudotų mašinų rinkoje, kadangi joje panaudoti aukštos kokybės komponentai, kurie mažai dėvėsi darbo metu. Net ir po kelerių metų mašina išlaikys savo gerą kainą. Dar vienas HORSCH AVATAR sėjamosios privalumas – siaurais darbiniais elementais ji minimaliai judina dirvą, todėl neskatinamas piktžolių dygimas. Dėl minimalaus dirvos pasipriešinimo išgaunamas ir didelis šios sėjamosios našumas.

– *Prašytume pasidalyti ir ateities planais.*

– Ateityje planuojame šioms mašinoms pritaikyti tikslaus išsėjimo dozavimą, kai kviečiai ar kitos grūdinės kultūros bus sėjamos normą nustatant ne kg/ha, o sėklų vienetais į kvadratinį metrą. Patys artimiausi planai – atvežti AVATAR sėjamoją į parodą „Agrovizija 2017“. Čia visi norintieji naujausią HORSCH mašiną galės apžiūrėti UAB „Audrokesta“ stende bei gauti apie ją išsamiausią informaciją.

**Oficialusis HORSCH atstovas
Lietuvoje UAB „Audrokesta“
www.audrokesta.lt,
tel. 8 656 31 201,
el. paštas audrokesta@audrokesta.lt**

Autorės ir HORSCH archyvo nuotraukos

Augalų selekcija pradėta ant tvirtų pamatų

Vytautas RUZGAS

LAMMC Žemdirbystės instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas

Intensyvėjat žemės ūkiui, koja kojom su Europos žemdirbiais nuolat žengė ir tebežengia selekcinės sėklininkystės srityje dirbantys mokslininkai. Vokietijoje sėkminga selekcinė veikla pradėta dar 1867 m., kaimyninėje Lenkijos - 1880 m. Lietuvoje šio darbo pradžia laikomi 1922 – ieji, kuomet iš Rusijos grįžęs prof. Dionizas Rudzinskis (vėliau pasirašinęs Rudzinsko pavarde) čia įkūrė selekcijos stotį.

Įveikti dideles darbo apimtis padeda specialios selekcinės mašinos.

Savo багаže mokslininkas į Lietuvą parsivežė 380 įvairių augalų selekcinėse numeriuose, sukurtų savo ankstesnės veiklos metais. Iš jų jau 1924 m. buvo sukurta pirmoji lietuviška žieminių kviečių veislė 'Akuotuotieji' bei kitos pirmosios lietuviškos žemės ūkio augalų veislės. Iš tikrųjų prof. D.Rudzinskis Dotnuvoje ne pradėjo, o tęsė savo ankstesnę selekcinę veiklą. Mat jis ir Rusijoje buvo įkūręs pirmąją selekcijos stotį, buvo sukaukęs didžiulę selekcinio darbo patirtį bei gerai išmanė tarptautinę šios krypties tyrimų praktiką.

Selekcininko darbą D. Rudzinskis pradėjo 1902 m. Maskvos žemės ūkio institute. Tais pačiais metais jis išklaušė ir K.Riumkerio paskaitų kursą selekcijos klausimais Breslau, dabartinio Vroclavo, universitete, aplankė žymias to meto Vokietijos selekcijos ir sėklininkystės firmas: "Rimpau", "Gizike", "Strube", "Beseler", "Cimbal", "Heine", "Rabette", "Svalefo" bei selekcijos stotį Švedijoje. Dalis šių firmų sėkmingai dirba ir iki šiol.

Didelę įtaką D.Rudzinsko praktikai padarė susitikimas su selekcininku Nilsonu Ehle Svalefo, iš kurio lietuvis perėmė individualios palikuonių atrankos bei kitokias naujas idėjas. 1904 m. D.Rudzinskis publikavo pirmuosius straipsnius apie selekciją ir sėklininkystę, 1908 m. buvo apdovanotas Rusijos Didžiuoju aukso medaliu už veislių tyrimo darbus.

Nuo 1924 m. Dotnuvos selekcininkai kartu su kitų 30 šalių mokslininkais įsijungė į prof. N.Vavilovo organizuotą geografinių tyrimų tinklą, kuriame buvo keičiamasi selekcinėmis medžiagomis. Taigi selekcija Lietuvoje buvo pradėta turint stiprių tarptautinio lygio pamatą.

Svarbus mūsų nacionalinės selekcijos teorijos ir praktikos formavimo momentas – tuomečio Dotnuvos selekcijos stoties vedėjo, perėmusio D.Rudzinsko darbus, Zigmo Mackevičiaus 10 mėnesių stažuotė Švedijos ir Vokietijos selekcijos įstaigose 1932 m. Po jos mūsų šalyje buvo pakoreguotos selekcijos schemos, pradėtas selekcinėse laukelių tyrimo metodas, kurį su ne-

didelėmis pataisomis selekcininkai taiko ir šiandien.

Dotnuvos selekcijos stotis įdėjo svarų indėlį į atkurtos nepriklausomos Lietuvos ekonomiką. Nenašius pasėlius pakeitė veisliniai, žemės ūkio produktai tapo svarbia šalies eksporto šaka. Kaip rašė Z.Mackevičius, jau 1936 m. Dotnuvoje sukurtos veislės sudarė 90 proc. visų auginamų veislių plotų.

Dotnuvos selekcijos stoties veiklą šiuo metu tęsia Lietuvos žemdirbystės institutas, 1956 m. stotį integravęs į savo struktūrą. Selekcijos darbai nebuvo nutraukti net Antrojo pasaulinio karo metais. Augalai iki šiol įrengiami ir tiriami tuose pačiuose laukuose. Taigi augalų selekcija yra ne tik mokslinis, bet ir kultūrinis šalies paveldas, turintis galias tradicijas.

Augalų veislių derlingumas ir kitos savybės yra labai svarbus žemės ūkio veiklos komponentas, nes nuo kurio priklauso žemdirbių pajamų dydis. Tam, kad žemdirbiai gautų teisingą informaciją apie veisles, jos kruopščiai tikrinamos valstybinėje veislių tyrimo sistemoje. Valstybinės augalų veislių vertinimo komisijos sprendimu tik pasižyminčios vertingomis savybėmis veislės įrašomos į Nacionalinį veislių sąrašą. Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, šiek tiek pasikeitė naujų augalų veislių registravimo tvarka. Be anksčiau atlikintų valstybinių ūkinio vertingumo tyrimų prisidėjo genetinio originalumo tyrimai – nauja veislė savo požymiais turi skirtis nuo visų iki tol žinotų veislių.

Per visą augalų selekcionavimo laiką Dotnuvoje buvo sukurtos 325 naujos veislės. Atkūrus Nepriklausomybę, instituto selekcininkai sukūrė 34 javų, 14 ankštinių grūdinių ir 58 daugiamečių žolių veisles. Šiuo metu Nacionaliniame augalų veislių sąrašė ir ES bendrajame žemės ūkio augalų veislių kataloge yra įrašyta 141 augalų veislė, sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centre.

Autoriaus nuotrauka

Rugpjūtis

Darbų kalendorius pagal Mėnulį

Tinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos:

Braškės	16
Lapinės petražolės, krapai, salotos	9-12, 18-19
Pupelės, žirniai	13-14, 24-26
Ridikėliai	2-6, 9-10, 13-14, 19, 25, 30
Ridikai, daikonai	13-14, 18-19, 27
Iš sėklų auginamos gėlės	1,9-10, 25, 28
Svogūninės ir šakniagumbinės gėlės	1, 5-6, 23, 27-28

Netinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos

7,8,20-22

PURKŠTUVAS mėgsta tikslumą

Purkštuvai – viena intensyviausiai naudojamų žemės ūkio mašinų: skystąsias trąšas naudojančiuose ūkiuose pasėliai purškiami iki 10 kartų. Purkšdamas pasėlius žemdirbys siekia brangius cheminius preparatus panaudoti kuo racionaliau bei gauti kuo didesnę naudą – jei bus išpurkšti per maži preparato kiekiai, nebus pasiektas norimas agronominis rezultatas, o išpurškus per daug bus patiriami tiesioginiai nuostoliai bei daroma žala gamtai. Todėl būtina naudoti tinkamai sureguliuotus purkštuvus.

Kokius parametrus turime tinkamai sureguliuoti, kad patirtumėme kuo mažiau nuostolių?

Purkštuvų darbinis greitis kinta keičiant darbinį apsisukimą, o purkštukų išpurškimo norma – keičiant purkštuvų darbinį slėgį ar pasirenkant kitus purkštukų antgalius. Reikalinga išpurškimo norma nurodoma cheminių produktų naudojimo instrukcijose ir gali svyruoti nuo 50 l/ha iki 300 l/ha. Purkštuvų našumas reguliuojamas didinant slėgį ir važiavimo greitį. Rekomenduojama dirbti pasirenkant kuo mažesnį slėgį ir greitį. Taip dirbant rečiau lūžta purkštuvų konstrukcijos, mažiau dyla purkštukai. Rekomenduojamas purkštuvų darbinis greitis turėtų būti iki 8 km/h. Jeigu purškama lapija tankesnė, greitį reikėtų sumažinti iki 4–6 km/h.

Kaip nustatomas tikrasis važiavimo (darbinis) greitis?

Reikia nustatyti laiką, per kurį traktorius pastoviais sukiais nuvažiuoja išmatuotą atstumą (pvz., 100 m). Apskaičiuojama taip:

$$\frac{\text{atstumas, m} \times 3,6}{\text{išmatuotas laikas, s}} = \text{greitis km/h}$$

Kaip apskaičiuojamas reikiamas važiavimo (darbinis) greitis?

$$\frac{600 \times \text{visų purkštukų našumas, l/min}}{\text{tirpalo išpurškimo norma, l/ha} \times \text{darbinis plotis, m}} = \text{greitis, km/h}$$

Kai žinomas realus važiavimo (darbinis) greitis, galima purkštuvą nustatyti išmatuojant atskirų purkštukų našumą, l/min:

- matavimo indais atskirai išmatuojame kelių purkštukų našumą, l/min;
- apskaičiuojame išpurškimo vidurkį (vidutinis vieno purkštuko našumas, l/min).

Kaip apskaičiuojama reali išpurškimo norma?

$$\frac{600 \times \text{visų purkštukų našumas, l/min}}{\text{purkšt. darb. plotis, m} \times \text{tikrasis važiavimo greitis, km/h}} = \text{l/ha}$$

Žinant tirpalo išpurškimo normą, purkštuvų darbinį plotį ir tikrąjį važiavimo (darbinį) greitį, visų purkštukų našumas apskaičiuojamas:

$$\frac{\text{išpuršk. norma, l/ha} \times \text{darb. plotis, m} \times \text{darb. greitis, km/h}}{600} = \text{l/min}$$

Reikiamą purkštukų našumą galima pasiekti keičiant darbinį slėgį. Jo parametrai būna pateikti purkštuko darbinėse charakteristikose. Kartais tenka rinktis kitokio dydžio purkštukus, kurių našumas ir purškimo charakteristikos tenkina reguliuojamus parametrus. Svarbu žinoti, kad keisdami darbinį slėgį nustatome išpurškimo normą ir lašelių dydį, o keisdami skirtingo tipo purkštukus koreguojame išpurškimo normą, lašelių dydį, jų judėjimo greitį.

Kokio tirpalo kiekio reikia purkštuvui pripildyti?

Purškiant ištiesai, tirpalo kiekis vienam purkštuvui pripildyti nustatomas pagal tokią formulę:

$$\frac{\text{puršk. norm., kg ar l/ha} \times \text{rezerv. talpa, l}}{\text{reikiamas tirpalo kiekis, l/ha}} = \text{kiekis, l arba kg}$$

Purkštuvų nustatymo kontrolė

Tirpalo išpurškimo norma tikrinama prieš darbų sezono pradžią bandomojo purškimo metu (pasėlyje):

- rezervuarą pripildome vandeniu iki tam tikros žymės;
- pasirinkta pavara pastoviais variklio ir jėgos veleno sukiais bei darbinio slėgiu purškiant nuvažiuojame 100 m bandomąjį kelią;
- iki žymės matavimo indu pripildydami purkštuvų rezervuarą išmatuojame išpurkštą vandens kiekį.

Kaip nustatoma kontrolinio purškimo norma

$$\frac{10\,000 \times \text{sunaudotas vandens kiekis, l}}{\text{bandomojo kelio ilgis, m} \times \text{purkštuvų darb. plotis, m}} = \text{l/ha}$$

Parengta pagal agroverslo portalo žemdirbiams informaciją

Agroakademija

TECNOMA purkštuvai – kiekvienam pagal poreikį ir galimybes

Tecnoma

www.tecnoma.com

www.agrarines.lt

NAUJIENA parodoje „Agrovizija 2017“ – SĖJAMŪJŲ ŠOU

Birželio 29 d. 13.00 – 15.00 val.

Birželio 30 d. 10.00 – 12.00 val.

Įmonės pavadinimas	Modelis	Kilmės šalis	Tipas	Darbinis plotis (m)	Sėkladėžės/ių talpa (l)
UAB „Audrokesta“	HORSCH Focus 6 TD	Vokietija	Prikabinama universali pneumatinė sėjamoji	6	5000
UAB „Audrokesta“	HORSCH Pronto 4DC	Vokietija	Prikabinama diskinė kombinuota pneumatinė sėjamoji	4	3800
UAB „Audrokesta“	HORSCH Avatar 6.16 SD	Vokietija	Prikabinama diskinė ražieninė kombinuota pneumatinė sėjamoji	6	3500
„Bednar“ FMT	Bednar Omega OO 6000 L	Čekija	Pneumatinė, kombinuota su žemės dirbimo dalimi	6	3500
UAB „Dojus agro“	KUHN ESPRO 6000R	Prancūzija	Minimalaus dirbimo sėjamoji	Galimas nuo 3 iki 6	3500 be trąšų ir 5500 su trąšomis
UAB „Dotnuva Baltic“	U-drill	Vokietija	Prikabinama universali pneumatinė sėjamoji	4	3000
AB „East West Agro“	SKY Maxi Drill W 6000	Prancūzija	Prikabinama kombinuota sėjamoji su įdirbimu	6	4000
UAB „Ivabaltė“	Tume Draco 4000	Vokietija	Kombinuota	4	4250
UAB „Joniškio Agrochemija“	Gaspardo DAMA	Italija	Pakabinama, su diskiniu įdirbimu	4	1000
UAB „Laumetris“	Dirvos purentuvas DPL-4 su pneumatine sėjamąja PS250	Lietuva	Pakabinama	4	250
UAB „Specagra“	Unia FENIX 3000/6	Lenkija	Prikabinama su žemės įdirbimu	6	3000
UAB „Väderstad“	Spirit R 300S	Švedija	Pakabinama	3	2800
UAB „Žaibas“	OMEGA OO 6000 FERTI	Čekija	Pusiau prikabinama	6	5000

Birželio 28 d.

11.00 – 13.00 Technikos demonstravimas individualiuose plotuose.

Kooperatinė bendrovė **KREDITO UNIJA „MOTERŲ TAUPA“**

Gal planuojate pirkti trąšų, žemės ūkio techniką ar investuoti į pastatus, bet darliu dar nenuimtas ir neparduotas, o lėšų reikia dabar? Jums gali pagelbėti KREDITO UNIJA „MOTERŲ TAUPA“! Esame sukaupę 16 m. patirtį finansų rinkoje, pelnę Lietuvos žmonių pasitikėjimą, teikdami įvairias paslaugas: fizinių ir juridinių asmenų kreditavimo, taupymo, indėlių laikymo ir kitas. Neatidėliokite investicijų ir Jūs.

Mes siūlome:

- **Vartojimo paskolas** fiziniams asmenims, šeimos ar namų ūkio reikmėms.
- **Paskolas su įkeitimu** – turintiems didesnių planų (būsto pirkimas, būsto remontas) teikiame paskolas su nekilnojamojo turto įkeitimu.
- **Paskolas žemės ūkiui** – veiklos investicijoms bei pinigų srautams subalansuoti, žemės ūkio paskirties žemei, technikai įsigyti. Paskolos investicijoms gali būti teikiamos su UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“ garantijomis. Paskolos sąlygos, metinė palūkanų norma nustatomos kiekvienam individualiai.
- **Paskolas verslui.**

Paskolos teikiamos Kauno miesto, Kauno rajono ir Kaišiadorių rajono gyventojams, čia dirbantiems ar besimokantiems, sulaukusiems 18 metų amžiaus ir gaunantiems nuolatinės pajamas, unijos „Moterų taupa“ nariams bei norintiems jais tapti.

Planuojantiems skolintis teikiamos nemokamos finansinės konsultacijos

Kredito unija „Moterų taupa“

Parodos g. 1–3, Kaunas

Tel.: 8 37 32 44 57, 8 615 54 752

www.moterutaupa.lku.lt

Ispūdingasis PURKŠTUVŲ ŠOU parodoje „Agrovizija 2017“

Birželio 29 d. 10.00 – 12.00 val.
Birželio 30 d. 13.00 – 15.00 val.

Šiais metais bus išbandoma nauja trasa,
 labiau priartinta prie natūralių darbo sąlygų laukuose

Įmonės pavadinimas	Modelis	Kilmės šalis	Tipas	Užgriebio plotis (m)	Rezervuaro talpa (l)
UAB „Audrokesta“	HORSCH Leeb 5 LT	Vokietija	Prikabinamas	36	5000
UAB „Audrokesta“	HORSCH Leeb PT 350	Vokietija	Savaeigis	36	5000
UAB „Audrokesta“	HORSCH Leeb PT 280	Vokietija	Savaeigis	36	8000
UAB „Biržų žemtiškimas“	KUHN METRIS 2S	Prancūzija	Prikabinamas	24	4400
UAB „Dojus agro“	John Deere R962i	Olandija	Prikabinamas	30	6200
UAB „Dotnuva Baltic“	AGRIFAC CONDOR ENDURANCE	Olandija	Savaeigis	42	8000
UAB „Ivabaltė“	Dammann ANP5030 Profi-Class	Vokietija	Prikabinamas	30	5000
UAB „Ivabaltė“	Dammann DT 2500H su DTP6030	Vokietija	Savaeigis	30	6000
UAB „Margučiai“	Jar-Met 2500/20	Lenkija	Prikabinamas	20	2500
UAB „Margučiai“	Krukowiak GOLIAT PLUS /ALU P387/3	Lenkija	Prikabinamas	27	4200
UAB „Rovaltra“	BERTHOUD TRACKER 32-34	Prancūzija	Prikabinamas	24	3200
UAB „Rovaltra“	BERTHOUD Raptor 5240	Prancūzija	Savaeigis	36	5200
UAB „Specagra“	Unia BIOLINE 6000	Lenkija	Prikabinamas	24	5800
UAB „Specagra“	Unia EUROPA XL	Lenkija	Prikabinamas	24	4000
UAB „Žaibas“	KRONOS 3000-18	Ukraina	Prikabinamas	18	3000

Birželio 28 d.

13.30 – 15.30 Technikos demonstravimas individualiuose plotuose.

VISKAS PURKŠTUVŲ ATNAUJINIMUI

GRŪDŲ SANDĖLIAVIMO IR TVARKYMO TECHNIKA

Atstovas J. Gudino įmonė
 Verkių g. 47 – 103, 09128 Vilnius
 Tel.: 8 5 2300045, 8 698 44737
 El. paštas info@gudinas.lt
www.gudinas.lt

DIRVŲ KALKINIMAS

Lietuvoje didelė žemdirbių problema yra rūgščios dirvos. LAMMAX filialo agrocheminių tyrimų duomenimis, mūsų šalyje yra apie 840 tūkst. ha rūgščių dirvų, iš kurių apie 30 proc. stipriai ir vidutiniškai rūgščios. Rūgščiose dirvose augalų šaknys būna trumpos, sustorėjusios, o viršūnės ruduoja ir apmiršta. Tyrimai rodo, kad rūgščiose dirvose augantys augalai nepasisavina svarbiausių maisto medžiagų. Dėl šių priežasčių derlius stipriai suprastėja.

WAPNIAK JURASKIJ – granuliuota kreida

WAPNIAK JURASKIJ granuliuota kreida yra efektyviausia ir greitą rezultatą garantuojanti kalkių forma. Ši kreida išgaunama natūraliai. WAPNIAK JURASKIJ – 100 proc. reaktyvumo ir tirpumo granuliuotą kreidą. Šios trąšos gaminamos kalkių miltų, išgaunamų iš gamtinių kreidos telkinių, pagrindu. Visiškas tirpumas užtikrina sparčią ir veiksmingą skvarbą į dirvos struktūrą. Labai didelis reaktyvumas skatina spartų dirvos pH kitimą ir tinkamą pasėlių vystymąsi bei augimą. Trąšos pagamintos taikant modernią granuliuotą technologiją, užtikrinančią maksimalų fizinių ir cheminių savybių išlaikymą. Produktas žymiai pranašesnis už kitas kalkines trąšas. Panaudojus natūralią kreidą, dirvos rūgštingumo mažėjimas vyksta ypač sparčiai ir derliaus padidėjimas jaučiamas jau pirmaisiais naudojimo metais. Natūralioje kreidoje nėra magnio. WAPNIAK JURASKIJ granuliuojamos į 3–6 mm diametro granules, todėl mažiau dulka, jas labai patogu išbarstyti barstytuvu. Produktas supakuotas į 50 kg maišus arba 500 kg didmaišius. Tai vienintelė aukščiausios kokybės ir tirpumo granuliuota kreida rinkoje. Granuliuota kreida WAPNIAK JU-

RASKIJ tinka kalkinti visų tipų dirvoms, tai ideali priemonė bet kokių dirvų kokybei gerinti. Granuliuotą kreidą galima barstyti bet kuriuo metų laiku, bet patogiausia pavasarį ir rudenį. REGISTRUOTA IR EKOLOGINIAMS ŪKIAMS.

SIARKOMIX garantuoja dirvos pH reguliavimą bei aprūpinimą maistinėmis medžiagomis.

SIARKOMIX – pirmasis granuliuotas kalcio sulfatas. Tai labai lengvai pasisavinamos sulfato pavidalo trąšos. Puikiai tirpstančios SIARKOMIX trąšos užtikrina tinkamą sieros ir kalcio judrumą dirvožemio sluoksnyje. Kadangi šios trąšos yra sulfato pavidalo, užtikrinamas jų geras jungimasis ir išsilaikymas dirvožemio struktūroje. Dėl šios priežasties trąšos atsparios išplovimui – tai garantuoja nuolatinį aprūpinimą siera ir kalciumu.

DOLOMAG – granuliuoti dolomitmilčiai su magniu

Labai didelio tirpumo trąšos, kurių sudėtyje yra daug magnio, gaminamos dolomito miltų pagrindu. Maksimalus susmulkinimas bei geologinis amžius (triasas) užtikrina greitą veikimą ir labai didelį neutralizavimo poveikį (spartus pH reguliavimas), kuris yra svarbus aktyvių magnio trąšų veiksmingumo rodiklis. DOLOMAG – labai veiksmingos, didelio reaktyvumo, dviejų sudedamųjų dalių kalcio ir magnio, trąšos. Granulių diametras 3–6 mm, todėl šias trąšas galima paskleisti barstytuvais. REGISTRUOTA IR EKOLOGINIAMS ŪKIAMS.

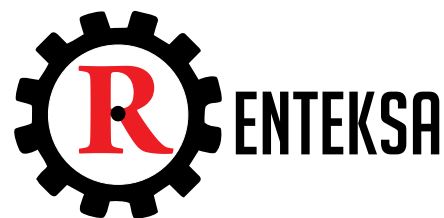

Šiuos produktus Lietuvoje tiekia ir gamintojams atstovauja UAB „VIKERSAS“

Daugiau informacijos rasite www.vikersas.lt
Konsultacijos teikiamos tel. 8 686 11 256

Kas žinotina apie **TENTINIUS ANGARUS?**

Kas yra tentiniai angariai?

Tai lengvai per porą dienų pastatomas angaras, kuriam nebūtinai pamatai, o esant reikalui jį nesunkiai galima perkelti į kitą vietą. Angaro komplektą sudaro pasirinkto storio tentas, norimos konstrukcijos rėmas, tvirtinimo žemėje inkarai, įtempimo virvės, įvažiavimo vartai, varžtai, veržlės ir t. t. Komplekte taip pat yra surinkimo instrukcija, o visos angaro dalys aiškiai sužymėtos, todėl jį galima susirinkti ir patiems. Mažesnių modelių surinkimui užtenka turėti kopėčias ir 17 mm bei 19 mm veržliarakčius. Siekdama užtikrinti savo pirkėjams geriausią aptarnavimo kokybę, UAB „Renteksa“ tentinius angarus visoje Lietuvoje pristato nemokamai, o esant pageidavimui mūsų darbuotojai gali juos ir surinkti.

Kam naudojami tentiniai angariai?

Tentiniai angariai statomi, kai prireikia didesnio ploto pastogės pašarams, grūdams sukrauti, medžiagoms sandėliuoti ar technikai remontuoti. Šie angariai taip pat gali būti naudojami kaip gyvulių tvartai, o tentą pakeitus skaidria plėvele – kaip pramoniniai šiltnamiai. Todėl galima teigti, kad tentiniai angariai – nebrangus, patvarus ir ilgaažis sandėliavimo problemų sprendimo variantas!

Kas yra svarbu renkantis tentinį angarą?

Priklausomai nuo eksploatacinių sąlygų bei biudžeto, galima pasirinkti reikiamą tento storį ir rėmo konstrukciją: pvz., to paties dydžio angariui galima parinkti skirtingo tipo tentą bei standartinį arba sustiprintą rėmą.

Kokius tentinius angarus siūlo UAB „Renteksa“?

Prekiaudama tentiniais angariais UAB „Renteksa“ yra sukaupusi ilgametę darbo patirtį. Įmonės siūlomų angarų asortimentas tenkina ne vien Lietuvos, bet ir užsienio šalių (Suomijos, Vokietijos, Lenkijos, Estijos, Latvijos) užsakovų poreikius. Siūlome nuo 55 kv. m iki 700 kv.m ploto angarus. Nepriklausomai nei nuo modelio, nei nuo komplektacijos visiems angarams suteikiama garantija. Tentinius angarus galima ne tik įsigyti, bet ir išsinuomoti. Tačiau, jei manote, kad tokio statinio reikės 6 mėn. ar ilgesnį laiką, verta jį įsigyti.

Kur kreiptis norint įsigyti tentinį angarą?

UAB „Renteksa“, Mituvos g. 5, Kaunas.
Tel.: 8 689 12072, 8 699 59897,
el. p. info@euroangariai.lt

Kainos nuo
1500,00 Eur

Auksiniai agrosektoriaus eksponatai

Vakarė SINTĖ

Šį pavasarį Aleksandro Stulginskio universitete praskriejo 22-oji paroda „Ka pasėsi...“. Joje savo gaminius bei paslaugas pristatė per 500 dalyvių: įmonės, organizacijos, smulkieji gamintojai, amatininkai... Net visas tris dienas lankantis parodoje vargiai ar buvo įmanoma su visais pakalbėti, viską apžiūrėti. Gausiausia parodoje buvo žemės ūkio technikos ekspozicija, užėmusi 41 000 kv. m. plotą. Parodą „Ka pasėsi... 2017“ aplankė apie 100 tūkst. lankytojų.

Bene iškilmingiausia ir daugiausiai jaudulio sukėlusio akimirka – parodos medalių įteikimo ceremonija. Kaip ir kasmet dėl „Ka pasėsi...“ medalių *virė kova*, nes šis apdovanojimas prilygsta kokybės garantui. Paraiškas apdovanojimams gauti svarstė kompetentinga komisija, vadovaujama komisijos pirmininko prof. dr. Egidijaus Šarausio. Prieš apdovanojimų ceremoniją Aleksandro Stulginskio universiteto rektorius prof. Antanas Maziliauskas pasidžiaugė sėkmingu agroverslo ir mokslo bendradarbiavimu, nes, anot jo, inovacijos žemės ūkyje galimos tik verslui bei mokslui veikiant drauge.

Tarptautinės žemės ūkio parodos „Ka pasėsi...2017“ laureatams įteikti skulptoriaus Marijaus Petrausko kurti medaliai ir diplomai. Apdovanojimus pelnė:

Kombainas „John Deere T670“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Dojus agro“ generalinis direktorius Audrius Kavaliauskas ir produktų grupės vadovas Dangis Valaitis.

Traktorius „Case IH Maxxum 125“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Dotnuva Baltic“ rinkodaros skyriaus vadovė Dairė Kizerskienė ir produkto vadybininkas Marius Pranaitis.

Melžimo robotas „Monobox“, apdovanojimus atsiėmė UAB „GEA Baltics“ produktų grupės pardavimų inžinierius Konstantinas Tamulėnas.

Teleskopinis krautuvas „Merlo TF 38.10-120“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Rovaltra“ generalinis direktorius Romualdas Trainaitis.

parodoje „Ką pasėsi..2017“

Šarnyrinis ratinis traktorius „New Holland T9.700“, apdovanojimus atsiėmė AB „Lytagra“ generalinis direktorius Erinijus Aksomaitis ir „New Holland“ grupės vadovas Rimas Norvilas.

Srutovežis „Euroliner 24 000 TRS“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Ivabaltė“ pardavimų direktorius Sigitas Šakys ir marketingo projektų vadovė Ingrida Sabaitienė.

Šiaudų mineralizacijos mikrobiologinis preparatas „Ruinex“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Bioenergy LT“ įmonės vadovas Marius Vyšniauskas.

Augalų probiotikas „Plant Probiotic L101“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Nord Organics“ pardavimų vadovas Eduardas Turminas ir vadybininkas Marius Janavičius.

Skystosios trąšos „Agrolinija – S“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Biodinamika“ direktorius Artūras Vasiljevas.

Savaeigis purkštuvus „Horsch Leeb PT 280“, apdovanojimus atsiėmė UAB „Adrokėsta“ direktorius Audrius Mockaitis.

NAUJAS IŠŠŪKIS – piktžolių atsparumas herbicidams. Ar įveiksime?

Ona AUŠKALNIENĖ

LAMMC Žemdirbystės instituto vyresnioji mokslo darbuotoja

Nuo seniausių laikų, kai tik buvo pradėti auginti kultūriniai augalai, nuolatiniams pastarųjų palydovais tapo piktžolės. Ir šiandien viena svarbiausių darbo grandžių kultūrinių augalų augimo sistemoje išlieka piktžolių kontrolė. Visas priemonės, kurios užtikrina kultūrinių augalų pranašumą prieš piktžoles, galima laikyti piktžolėtumo kontrolės elementais. Vis dėlto iki šiol populiariausias pasėlių piktžolėtumo mažinimo būdas – purškimas herbicidais. Nes tai efektyviausia ir santykinai nebrangu. Šis būdas kartu leidžia supaprastinti dirvos dirbimą, nes viena esminių dirvos dirbimo funkcijų ir yra piktžolių kontrolė.

Herbicidų „aukso amžiumi“ laikomi 1990 – 2000 metai. Tuo laikotarpiu buvo sintetinti nauji, ypač efektyvūs, mažai aplinkai kenkiantys ALS (acetil – laktato sintezės) inhibitoriai, kurie pasižymėjo ne tik plačiu veikimo spektru (kontroliuoja ne tik vienskiltes, bet ir dviskiltes piktžoles), bet ir galimybe naudoti mažas herbicidų normas.

Tad kas gi įvyko per tuos metus? Kodėl šiandien su nerimu ir mokslininkai, ir žemės ūkio praktikai kalba apie didelę atsparumo herbicidams grėsmę?

Atsparumas herbicidams – tai natūraliai atsiradusi, paveldima piktžolių savybė išgyventi po purškimo herbicidais, nors normaliomis sąlygomis toks purškimas užtikrintų efektyvią kontrolę. Ši piktžolių savybė lemia cheminės kontrolės efektyvumo mažėjimą: tai reiškia, kad herbicidų normos, anksčiau kontroliavusios piktžoles, tampa nepakankamomis. Tokia tendencija didina išlaidas šiai technologinei grandžiai bei mažina ūkininkavimo efektyvumą. Tai nėra kažkas antgamtiško – atsparumą įgijusios piktžolės vizualiai nesiskiria nuo jautrių herbicidams, tiesiog išpurškus visą registruotą leistiną normą kontrolė būna neefektyvi.

Herbicidai, kuriems piktžolės tampa atsparios, paprastai yra labai efektyvūs tam tikrai piktžolių rūšiai, naudojant rekomenduojamomis normomis bei turi vieną veikimo mechanizmą (tokie yra ALS grupės herbicidai). Didžiausią potencialą tapti atspariomis turi piktžolės, kurios išaugina didelį kiekį sėklų ir pakartotinai yra naikinamos vieno veikimo pobūdžio herbicidu. Tokios yra vienmetės, genetiškai labai įvairios, plačiai paplitusios ir keliančios problemų, kai tampa nekontroliuojamomis, piktžolės: dirvinės smilguolės, daržinės žliūgės ir kt.

Lietuvoje javų pasėliuose viena labiausiai paplitusių ir pridarantių daug žalos yra vienskilė piktžolė dirvinė smilguolė.

Dirvinė smilguolė – vienmetė Europos žieminių javų kenkėja, paplitusi Centrinės ir Rytų Europos šalyse: Vokietijoje, Šveicarijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Vengrijoje, taip pat Šiaurės Europoje – Danijoje ir Švedijoje. Ši piktžolė aptinkama nuosaikais klimato zonose, ypač lengvos granuliometrinės sudėties dirvose. Ji veši žieminių kviečių laukuose, nors aptinkama rapsų, pašarinių augalų ir anksti sėjamų vasarinių javų pasėliuose, ypač tais metais, kai žiemkenčiai iš dalies iššala ir neįdirbus dirvos sėjami vasariniai javai.

Dauginasi dirvinė smilguolė tiktai generatyviniu būdu – vienas augalas subrandina apie 16 000 sėklų, kurios dirvoje išlieka daigios 1–4 metus, todėl sėjomainos nebuvimas sudaro labai palankias sąlygas šiai piktžolei plisti. Dygsta smilguolės dažniausiai rudenį, dygimą sąlygoja drėgnas ir šiltas oras. Buvo manoma, kad pavasarį sudygę augalai sėklų nesubrandina. Tačiau praktika parodė, kad ir sudygusios pavasarį šios piktžolės gali subrandinti sėklas. Žydi smilguolės vasarą ir liepos mėnesį prauga kultūrinius augalus. Smilguolės sėklas išnešioja vėjas ir vanduo, nes jos lengvos ir subrendusios lengvai atsiskiria nuo šluotelės. Tyrimai parodė, kad šiomis piktžolėmis užteršti pasėliai gali subrandinti iki 30% mažesnę derlių, o kai ji javų pasėlyje ima dominuoti, dar ir labai pasunkėja derliaus nuėmimas, javai gali išgulti. Kartais pasitaiko žieminių javų laukų, kuriuose ši piktžolė išplitusi ypač gausiai – 1 kv. m auga iki 600 – 800 augalų.

Šios piktžolės kontrolei javų pasėliuose dažniausiai, ypač pavasarį, naudojami ALS (sulfonil – urejos: jodosulfuronas, piroksulamas ir kt.) ir ACC (pvz. pinoksadenas) grupių herbicidai.

Dirvinės smilguolės atsparumas herbicidams Lietuvoje oficialiai registruotas 2013 m., kai lauko bandymais buvo įrodyta, kad žieminių kviečių pasėlyje nupurškus jodosulfurono registruota norma smilguolės išliko, o nupurškus tą patį pasėlį kitais tam skirtais herbicidais, pastarieji efektyviai kontroliavo piktžolę. Paaiškėjo, kad minėtas laukas buvo dirbamas minimaliai, 5 m. auginti kviečiai ir visą tą laiką piktžolių kontrolei naudotas jodosulfuronas. Toks ūkininkavimo metodas – pats tiesiausias kelias piktžolių atsparumo link.

Vėlesni tyrimai parodė, kad problema vienu lauku neapsiriboja. LAMMC Žemdirbystės institute buvo ištirti dirvinės smilguolės augalai, surinkti iš 56 laukų, kurių šeimininkai skundėsi neefektyvia piktžolių kontrole. Iš 56 tirtųjų dirvinės smilguolės populiacijų daliniu ar visišku atsparumu pasižymėjo daugiau nei 50 % visų tirtųjų – 34. Keturiolika populiacijų buvo atsparios trimis veikliosioms medžiagoms, vienuolika populiacijų buvo atsparios dviem veikliosioms medžiagoms, o keturios populiacijos – vienai veikliajai medžiagai. Visos herbicidų veikliosios medžiagos, kurioms buvo nustatytas dirvinių smilguolių atsparumas, yra sulfonilurejos grupės (ALS inhibitoriai).

Dirvinės smilguolės kviečių pasėliuose.

Net ir nupurškus 14 kartų didesne norma dirvinės smilguolės neišnyko – ši populiacija buvo itin atspari sulfosulfuronui.

Reikia pastebėti, kad ten, kur buvo fiksuojamas didelis atsparumas vienai ALS inhibitorių veikimo pobūdžio veikliajai medžiagai, dažnai buvo stebimas dalinis ar net ir visiškas atsparumas ir kitai to paties veikimo pobūdžio medžiagai. Taigi net jei ūkininkas ir nenaudojo kitų ALS inhibitorių, bet be pertraukos naudojo vieną, esant dabartinei piktžolių atsparumo situacijai, efektyviai jų kontrolei reiktų rinktis kito veikimo pobūdžio preparatą.

Kai kuriuose Lietuvos regionuose anksčiau ypač populiarius buvo sulfosulfuronas (Monitor). Dabar šis preparatas jau nebe-registruotas, bet dar pasitaiko atvejų, kai yra naudojamas. Šiai veikliajai medžiagai stebėtas kai kurių smilguolės populiacijų itin stiprus atsparumas. Buvo tiriama, kaip veikia skirtingos normos atsparias dirvinės smilguolės ir nustatyta, kad viename Šakių r. lauke aptiktų smilguolių nekontroliavo už registruotą net 14 kartų didesnė sulfosulfurono norma. Taigi problema iš tikrųjų egzistuoja ir ką reiktų daryti, siekiant ją bent iš dalies suvaldyti? Pirmiausia – jokių būdu nevalia naudoti keletą metų iš eilės tų pačių herbicidų tame pačiame lauke, kuomet augalai atsėliuojami.

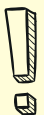
Šiuo metu pakuočių etiketėse nurodoma, kokios tai grupės herbicidai – ši informacija atsparumo prevencijai labai aktuali. Tačiau nereikėtų aklaik pasitikėti vien tik herbicidais – jie visų problemų neišspręs: pasėlių būtina prižiūrėti taip, kad kultūriniai augalai kiek įmanoma labiau konkuruotų su piktžolėmis: sėti kokybišką sėklą į tinkamai paruoštą dirvą, patrešti, pasirinkti geresnių veislių augalus. Puikus dalykas yra ir sėjomaina, be to, reiktų atkreipti dėmesį ir į tarpinius pasėlius. Atminkime, kad problema dėl piktžolių atsparumo tik didės. Šiandien situacija tokia, kad naujų herbicidų veikliųjų medžiagų beveik nesukuriamas, jau nekalbant apie naujas kito veikimo pobūdžio medžiagas, auga ir aplinkosaugos reikalavimai, todėl turimas herbicidų veikliasis medžiagas reiktų išsaugoti kiek įmanoma ilgiau. Kitas labai svarbus dalykas – laukai turėtų būti nuolat stebimi, o kilus įtarimui dėl piktžolių atsparumo herbicidams, – tikrinami.

JAUNŪJŲ ŪKININKŲ DĖMESIUI!

Planuojate įsteigti ūkį? Turite žemės ūkio verslo idėją? Siekiate pasinaudoti ES parama ūkio įkūrimui?

Nuo liepos 3 d. iki 31 d. renkamos paraiškos pagal veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“.

LŽŪKT ekonomikos paslaugas teikiantys konsultantai, **parengę daugiausia sėkmingų verslo planų Lietuvoje**, supažindins su visais taisyklių reikalavimais, įsipareigojimai, įvertins ūkio atitiktį projekto atrankos kriterijams, **parengs verslo planą, užpildys paraišką ir dirbs su Jumis per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį.**

Dėl detalesnės informacijos kreipkitės į artimiausią LŽŪKT rajono biurą arba el. paštu vaida.cepiene@lzukt.lt

DIRBAME, KAD JUMS BŪTŲ LENGVIAU!

Kovo 29 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu buvo pakeistos Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės, kuriose nustatytos svarbios naujovės.

Apklausų vykdyti neberekės!

Pirkimo taisyklių naujovė – jos bus taikomos tik tiems pirkimams, kurių vertė, įsigyjant prekes ir (arba) paslaugas, yra lygi arba didesnė nei 58 000 Eur be PVM, o, įsigyjant darbus, lygi arba didesnė nei 145 000 Eur be PVM.

Iki šiol pakeistose pirkimo taisyklėse nebeliko, taigi pirkimai šiuo būdu nebeturės būti vykdomi nei žodžiu, nei raštu. Primename, kad pirkimas apklausos būdu turėjo būti vykdomas projektų vykdytojams perkant prekes ir (arba) paslaugas, kurių vertė mažesnė nei 58 000 Eur be PVM, bei darbus, kurių vertė mažesnė nei 145 000 Eur be PVM.

gas, kurių vertė mažesnė nei 58 000 Eur be PVM, bei darbus, kurių vertė mažesnė nei 145 000 Eur be PVM.

Projektų vykdytojams, norintiems įsigyti minėtų verčių prekes ar darbus, pirkimus vykdyti neberekės – pakaks pateikti dokumentus, nurodytus konkrečios priemonės, pagal kurią kreiptasi paramos, įgyvendinimo taisyklėse. Dažniausiai tai yra trys komerciniai pasiūlymai, kurie būtini investicijos kainai pagrįsti.

Mažiau popierinių dokumentų

Paramos gavėjai pirkimus konkurso būdu privalo vykdyti Nacionalinės mokėjimo agentūros (NMA) svetainės www.nma.lt skiltyje „Projektų vykdytojų pirkimai“. Atkreiptinas dėmesys, kad pirkimo dokumentai (t. y. kvietimas pateikti prekių, paslaugų ar darbų pasiūlymą, gauti tiekėjų pasiūlymai, susirašinėjimas ir pan.), kurie yra patalpinti pirkimų sistemoje, papildomai

NMA nebeteikiami.

Pirkimai derybų būdu turi būti vykdomi raštu, o pirkimui pasibaigus – visi popieriniai dokumentai turi būti pateikti NMA.

Taisyklės galioja tik naujai teikiamoms paraiškoms

Pakeistos Pirkimo taisyklės taikomos po ŽŪM įsakymo išgaliojimo dienos, t. y. kovo 31 d., pateiktoms paraiškoms pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones. Taigi paramos gavėjai, kurie paraišką teikė iki 2017 m. kovo 31 d. bei šiuo metu už paramos lėšas planuoja vykdyti investicijas, pirkimus turi atlikti vadovaudamiesi senąja tvarka, pagal iki kovo 31 d. galiojusias pirkimų taisykles: pirkimų procedūras reikia atlikti ir tiems prekių ir paslaugų pirkimams, kurių vertė yra mažesnė nei 58 000 Eur be PVM, bei darbų pirkimams, kurių vertė mažesnė nei 145 000 Eur be PVM.

Pažangios technologijos spartins išmokų mokėjimą

Nacionalinė mokėjimo agentūra, pasitelkdama palydovinius vaizdus, atlieka vis daugiau nuotolinių laukų matavimo patikrų. Šiais metais žengiamas svarbus žingsnis naujausių šiuolaikinių technologijų panaudojimo plotinių priemonių patikrose link. Šiuolaikinės technologijos padės užtikrinti, jog parama pasiektų tikruosius ūkininkus, o piktnaudžiaujančių skaičius turėtų žymiai sumažėti.

Europos Sąjungos programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ di-

delės raiškos žemės, vandens, atmosferos vaizdai suteikia plačias galimybes gautą informaciją pritaikyti pačiose įvairiausiose srityse. Palydoviniais vaizdais gautos informacijos pritaikymo viena sričių yra žemės ūkis.

Jau šiais metais plotinėms patikroms atlikti NMA pasitelks „Sentinel“ ar kito atitinkamo palydovo duomenis. Kompiuteriniu būdu apdoroti palydoviniai vaizdai suteiks galimybes pamatyti, ar deklaruoti laukai nušienauti, ar juose dirbama žemė, ar tai pieva ganykla, ar

deklaruojamuose plotuose laikomasi prisiimtų išpareigojimų. Taip visus metus bus galima įvertinti pareiškėjų deklaruotų laukų, už kuriuos prašoma paramos, agrarinę būklę. Ateityje galimybės plėsis dar labiau – planuojama, kad palydoviniai vaizdai leis nustatyti ir pasėlių rūšį.

Naujų technologijų naudojimas padės užtikrinti efektyvias tikslines patikras, kuriomis bus orientuojamasi į rizikos grupes, o tikrieji ūkininkai bus trukdomi kur kas rečiau.

Rugsėjis

Darbų kalendorius pagal Mėnulį

Tinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos:

Agrastai, serbentai	29,31
Avietės, gervuogės	5, 7-8
Braškės	12-13
Česnakai, saldžioji paprika	7-8
Krapai, lapinės petražolės	21-24
Lapinės petražolės, krapai, salotos	6-8, 14-15
Pupelės, žirniai	5, 10
Rožės	12-15
Vaismedžiai	1-2, 9-10, 29
Svogūninės ir šakniagumbinės gėlės	1-2, 9-10
Bulvėms kasti, šakniavaisiams ir daržovėms imti, vaisiams skinti	8, 12-13, 16-20

Netinkamos augalams sėti, sodinti ir persodinti dienos

3, 4, 20, 30

Pupinių augalų sukauptą azotą PANAUDOKIME EFEKTYVIAI

Žydrė KADŽIULIENĖ, Aušra ARLAUSKIENĖ, Lina ŠARŪNAITĖ, Skaidrė SUPRONIENĖ
LAMMC Žemdirbystės institutas

Ekologiniuose augalininkystės ūkiuose, kuriuose nelaikoma gyvulių, dirvožemio gyvybingumas aktyvinamas auginant pupinius augalus. Ypač vertingos yra pupinės žolės (įvairių rūšių dobilai, margažiedės liucernos ir kt.) ar jų mišiniai su miglinėmis. Šios žolės ne tik aprūpina sėjomainos augalus ir dirvožemį fiksuotu atmosferos azotu (N), bet ir suaktyvina kitų maistingųjų medžiagų ciklus, siekiant pagerinti dirvožemio fizikines ir cheminės savybes. Daugiamečių pupinių žolių antžeminė masė dažniausiai yra naudojama trąšai – kelis kartus mulčiuojant dirvos paviršiuje. Tačiau ūkininkai neįvertina žaliųjų trąšų panaudojimo technologijų ir galimos rizikos anglies (sausųjų medžiagų masės) ir azoto nuostoliams. Pupinių augalų antžeminėje masėje didžioji dalis N yra organiniuose lengvai dirvožemyje skylančiuose junginiuose, todėl netinkamai panaudojus šias trąšas, galimi nuostoliai: N išsiplovimas, išgaravimas, nusiplovimas. Atlikti tyrimai parodė, kad dirvos paviršiuje mulčiuota žolė iki įterpimo neteko 49–53 % sausųjų medžiagų (SM) masės, N kiekis sumažėjo 20–30 %. Be to, panaudojus visą antžeminę masę trąšai, vienu kartu į dirvą pateko apie 200–250 kg/ha¹ azoto. Toks didelis azoto kiekis panaudojamas neefektyviai. Mat įterpus žolių mulčą prieš žiemkenčių sėją, vėlai rudenį (tyrimai parodė, kad taip įvyko du metus iš trijų), dirvožemyje gerokai padidėjo mineralinio N kiekis, kuris ne augalų vegetacijos laikotarpiu (lapkritis – kovas) gali išsiplauti. Šiuolaikinės žaliųjų trąšų panaudojimo technologijos turi būti grindžiamos azoto fiksavimu pupinių masėje, surišimu dirvožemyje, todėl tikslinga pritaikyti tokias technologijas, kad azoto atsipalaidavimas iš trąšų sutaptų su auginamų augalų azoto poreikiu ir nuostoliai būtų minimalūs (lentelė).

Siekiant pupinių augalų masėje stabilizuoti azotą, buvo tirta daugiamečių pupinių žolių masės paruošimo būdai: silosavimas (fermentavimas) ir kompostavimas, tirtas jų cheminės sudėties kitimas paruošimo metu. Tyrimai parodė, kad mažesni masės SM nuostoliai buvo raudonųjų dobilų žolę silosuojant (neviršijo 10 %). Raudonųjų dobilų žolė ir joje esančios maisto medžiagos

silosavimo metu buvo užkonservuotos, t. y. sudarytos palankios sąlygos pieno rūgšties bakterijų (*Leuconostoc mesenteroides*, *Lactobacillus cellobiosus*, *Lactobacillus brevis*) veiklai. Skirtingai anglies kiekiui, azoto po silosavimo buvo 2–6% mažiau, palyginti su duomenimis prieš silosavimą. Toks masės (anglies) ir azoto pokytis lemia platesnį anglies ir azoto santykį, kuris, trąšą įterpus į dirvožemį, riboja mineralizavimo ir skatina humifikavimo procesus.

Aerobinis kompostavimas, palyginti su fermentavimu, lemia didelius anglies ir azoto nuostolius dujų pavidalu. Atsižvelgiant į tai, komposto rietuvė buvo sukrauta raudonųjų dobilų žolę ir šiaudus pakaitomis sluoksniuojant. Taip yra paskatinamas atsipalaidavusio azoto imobilizavimas skaidantis šiaudams. Naudojant šitą žaliųjų trąšų paruošimo būdą, nustatyti dideli organinės anglies nuostoliai (50 %), skirtingai nei azoto (6,1 %). Tačiau toks kompostas yra saugus naudoti tręšimui, kadangi dalis organinių medžiagų jame yra pradėjusios humifikuotis, o azotas yra tvirtai surištas. Todėl įterpus į dirvožemį silosuotas ar kompostuotas su šiaudais trąšas, masės ir azoto nuostolių rizika yra minimali.

Vertinant žaliųjų trąšų paruošimo būdus, nustatyta, kad silosuojant augalų masę (trąšose), kuri bus panaudota trąšai, vienos t SM savikaina nuo mulčiuotos žolės mažai skyrėsi (atitinkamai 18,04 Eur ir 17,55 Eur). Tačiau vertinant pagal jose sukaupto azoto kiekio savikainą, galima teigti, kad pigiausias azotas gaunamas žolę mulčiuojant (3,29 Eur/10 kg N), brangiausias – kompostuojant su šiaudais (24,32 Eur/10kg N).

Augalų antžeminės masės, kuri bus naudojama trąšai, paruošimo būdai sumažina anglies (silosavimas) ir azoto (kompostavimas) nuostolius. Šios trąšos yra mobilios, leidžia išplėsti jų panaudojimo būdus bei laiką ir tai leidžia sumažinti nuostolius tręšimo metu. Gana efektyvus žaliųjų trąšų panaudojimo būdas galėtų būti sujungus raudonųjų dobilų pirmosios pjūties žolės silosavimą ir žolių atolo mulčiavimą. Taigi tikslinga ir toliau tobulinti esamus augalų masės paruošimo variantus bei ieškoti naujų, nepamirštant ir tręšimo šiomis trąšomis būdų.

Pupinių žolių panaudojimo žaliajai trąšai technologijos etapai ir prevencinės priemonės nuostoliams išvengti

Žaliųjų trąšų technologijos etapai	Siekiant išvengti C ir N nuostolių, reikia
Augalų rūšių parinkimas, auginimas, pjovimo laikas	1) auginti pupinių mišinius su miglinėmis žolėmis ir kt. rūšių augalais; 2) pasirinkti dirvožemiui tinkamus pupinius augalus; 3) pupinės žolės (ar jų mišinius) pjauti ne per anksti t. y. joms pradėjus žydėti; 4) vengti naudoti visą pupinių žolių antžeminę masę, nes tai neleidžia reguliuoti įterpiamo azoto kiekį ir nuostolius.
Žaliųjų trąšų masės paruošimas ir laikymas	1) augalų žaliąją masę (žaliąsias trąšas) papildomai apdoroti (kompostuoti, silosuoti, smulkinti, džiovinti, granuluoti) tam, kad būtų fiksuotos maisto medžiagos ir išplėstos šių trąšų panaudojimo galimybės; 2) žaliąsias trąšas maišyti su lėčiau skaidomomis medžiagomis (pvz. javų šiaudais).
Paruoštų žaliųjų trąšų įterpimo į dirvą laikas ir būdai	1) vengti įterpti į dirvožemį didelį kiekį žalios, neapdorotos pupinių žolių masės prieš žiemkenčių sėją; 2) lengvose dirvose žolių masę palikti per žiemą ir įterpti tik pavasarį (kai auga augalai ir yra azoto poreikis); 3) papildomai apdorotas žaliąsias trąšas naudoti pagrindiniam ir papildomam tręšimui (įterpiant į dirvą, išberiant/mulčiuojant ant dirvos paviršiaus), tai leis tinkamai paskirstyti augalams azoto kiekį.

Renginiai

Anykščių rajone

Liepos mėn.

13–16 d. muzikos festivalis „Devilstone“ Dainuvos slėnyje.

21–23 d. Anykščių Miesto šventė. Tarptautinis floristinių kilimų konkursas Anykščių mieste.

Rugpjūčio mėn.

17–19 d. nacionalinis bardų festivalis „Purpurinis vakaras“ Dainuvos slėnyje.

Kėdainių rajone

Liepos mėn.

15 d. Tradicinė XX-oji „Agurkų šventė“ Kėdainių miesto parke.

Rugsėjo mėn.

8–9 d. Kėdainių miesto šventė – 645.

Lazdijų rajone

Birželio mėn.

23 d. 20 val. Joninių šventė Veisiejų miesto parke.

Liepos mėn.

1 d. 12 val. Kulinarinio paveldo šventė „Džūkų turtai“ Kučiūnų kaime. Renginio tema: „Metų laikų vaisės pagal ponus ir bajorus“.

28 d. 20 val. Oninių šventė ant Prelomciškės piliakalnio prie Dusios ežero.

Rugpjūčio mėn.

4 d. 20 val. jaunimo muzikos festivalis „Metelio banga“, Meteliuose, prie Metelio ežero.

Molėtų rajone

Birželio mėn.

30 d. – liepos 2 d. miesto šventė „Molinės Molėtuose“.

30 d. M'Olimpinės žaidynės Molėtų skulptūrų parke ir paplūdimyje.

Liepos mėn.

1 d. Mugė Jaunimo aikštėje ir Vilniaus gatvėje.

1 d. Galiūnų varžybos vasaros estradoje.

22 d. Tarptautinis liaudiškos muzikos ir tautinių šokių festivalis „Ežerų sietuva“ Molėtų vasaros estradoje.

Rugpjūčio mėn.

25 d. Vasaros uždarymo šventė „Rugpjūčio žvaigždės“ Molėtų vasaros estradoje.

Rugsėjo mėn.

16 d. Rudens gėrybių ir amatų mugė Vilniaus g.

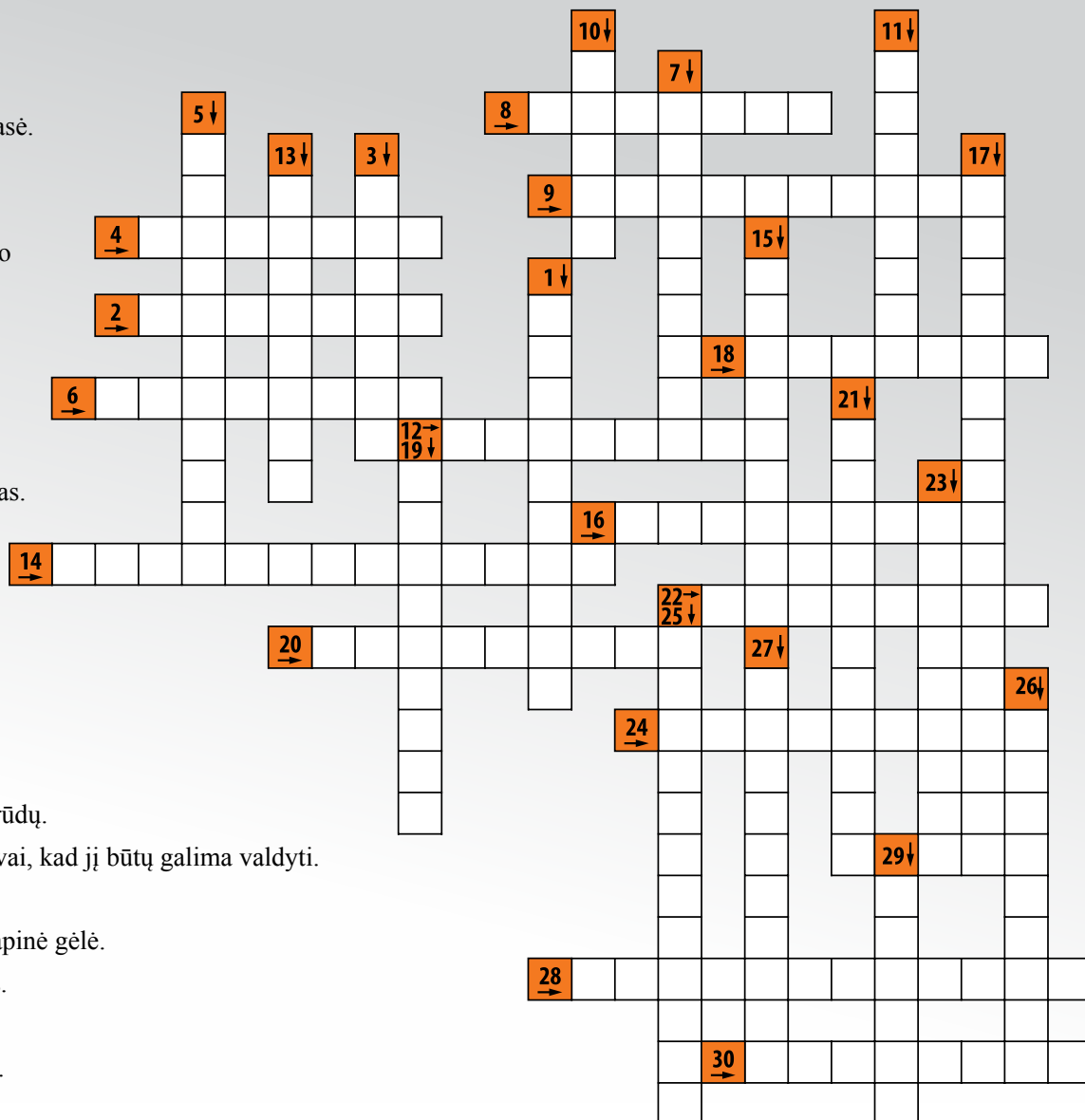
Šiaulių rajone

Liepos mėn.

8 d. Festivalis visai šeimai „Naisių vasara“.

Kryžiažodis

1. Vasaros vidurys.
2. Išskultų javų stiebų masė.
3. Miško „kilimas“.
4. Stogo šonas.
5. Aukščiausias pakilimo taškas.
6. Praktikos darbai.
7. Konservuotas šienas.
8. Vasaros uogos.
9. Aptvaras gyvuliams.
10. Pievoje išbristas ruožas.
11. Žaliuojantis ir žiemą, ir vasarą.
12. Egzotinis vaisius aštriais žaliais lapais.
13. Siaura vieta.
14. Purkštuvų tipas.
15. Paberti paukščiams grūdų.
16. Užmovas gyvulio galvai, kad jį būtų galima valdyti.
17. Sutaupyti pinigai.
18. Audinio raštas arba lapinė gėlė.
19. Kėlimo mechanizmas.
20. Žemės ūkio arba...
21. Brėžiamas skriestuvu.
22. Mišrūnas arba...
23. Išskleisti (pradalges).
24. Primmelžiamas kiekis.
25. Prietaisas kam nors skirstyti.
26. Stangri spiralės, sraigto ar kitokio pavidalo detalė.
27. Apsiaustas.
28. Žemdirbystės technologija.
29. Projektas, metmenys.
30. Piemenų šventė.

ATSAKYMAS

(įrašykite nurodytų žodžių pirmąsias raides)

11	20	18	21	5	28	17
----	----	----	----	---	----	----

Laimėkite firminį STIHL sportinį krepšį su ratukais

„STIHL – tai išskirtinė kokybė ir aukščiausios pozicijos pasaulinėje rinkoje!“

www.ginalas.lt

Praėjusiam „Agroturtų“ numeryje skelbto kryžiažodžio prizą laimėjo **Vilma Burbulienė** iš Lekėčių (Šakių r.)

Kryžiažodžio atsakymą siųskite el. paštu atsakymai@agromedijos.lt
Nurodykite savo vardą, pavardę, telefono numerį, adresą ir kryžiažodžio atsakymą.
Atsakymų lauksime iki rugpjūčio 1 d. Nugalėtoją informuosime asmeniškai.

Žemės ūkio technologijų paroda

AgroVizija 2017

Birželio 28-30 d.

Akademija, Dotnuvos sen., Kėdainių r.

Kviečiame atvykti!

Organizatoriai

Lietuvos augalų apsaugos
asociacija

LAMMC
Žemdirbystės institutas

LIETUVOS ŪKININKŲ
SAJUNGA

Rėmėjai

Informaciniai rėmėjai

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

20 metų
Žemės ūkio paskolų
garantijų fondas

ŪKIS
KŪKŠTERO ŽURNALAS

ŪKININKO
PATARĖJAS

Paroda mokama.

www.agrovizija.lt

ŠIANDIENOS IDĖJOS UŽAUGINA RYTOJAUS SĖKMĘ

ELEKTRONIKA ŽEMĖS ŪKIUI:

- Purkštuvams
- Sėjamosioms
- Trašų barstytuvams
- Terminalai traktoriams
- Automatiniam traktoriaus vairavimui, GPS
- Kompiuteriai ir kt.

AUDROKESTA

Kad ūkininkauti būtų paprasčiau

Kęstučio g. 59, Daugėliškių k.,
LT-71141 Šakių sen., Šakių r.
Tel. +370 656 31201
El. paštas audrokesta@audrokesta.lt

www.audrokesta.lt